

**Západočeská univerzita v Plzni**

**Fakulta právnická**

Diplomová práce

**Odlišnosti vodoprávního řízení (od obecné úpravy  
správního řízení)**

Mgr. Markéta Šlechtová

Západočeská univerzita v Plzni  
Fakulta právnická  
Katedra správního práva

Diplomová práce

Odlišnosti vodoprávního řízení (od obecné úpravy správního řízení)

Studijní program: Právo a právní věda  
Studijní obor: Právo  
Zpracovala: Mgr. Markéta Šlechtová  
Vedoucí práce: JUDr. Zdeněk Horáček, Ph.D.  
Katedra správního práva  
Západočeská univerzita v Plzni  
Fakulta právnická

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2021/2022

## ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Markéta ŠLECHTOVÁ**  
Osobní číslo: **R15M0301P**  
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**  
Studijní obor: **Právo**  
Téma práce: **Odlišnosti vodoprávního řízení (od obecné úpravy správního řízení)**  
Zadávající katedra: **Katedra správního práva**

### Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Metodologie
3. Vymezení základních pojmů
4. Správní řízení a jeho právní úprava
5. Vodoprávní řízení a jeho právní úprava
6. Odlišnosti vodoprávního řízení
7. Úvahy de lege ferenda
8. Závěr

Rozsah diplomové práce: **50**  
Rozsah grafických prací:  
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- Damohorský, M. a kolektiv. Právo životního prostředí. 3. vydání. Praha: C.H.Beck, 2010
- Gerloch, Aleš. Teorie práva. 5., upr. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, Právníké učebnice
- Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016
- Horáček, Z., Král, M., Strnad, Z., Vytejková, V. *Vodní zákon s komentářem*. Praha, 2015
- Knapp, V. Teorie práva. Praha: C.H.Beck, 1995
- Strnad, Z. a kol. *Vodní právo*. České Budějovice. 2015

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Zdeněk Horáček, Ph.D.**  
Katedra správního práva

Datum zadání diplomové práce: **22. června 2021**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2022**

  
**JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.**  
děkan

  
  
**Prof. JUDr. Martin Kopecký, CSc.**  
vedoucí katedry

V Plzni dne 4. října 2021

### **Prohlášení**

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a použila jsem pouze uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, 30. března 2022

---

Mgr. Markéta Šlechtová

### **Poděkování**

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu JUDr. Zdeňkovi Horáčkovi, Ph.D. za celkové vedení mé diplomové práce a za všechny připomínky a rady, jakož i čas, který vedení této diplomové práce věnoval.

## OBSAH

Úvod .....	1
1. Metodologie .....	3
2. Vymezení základních pojmů.....	4
2.1 Správní právo.....	4
2.2 Správní řízení.....	5
2.3 Veřejný zájem .....	5
2.4 Vodní právo.....	6
2.5 Povrchové vody .....	7
2.6 Podzemní vody .....	7
3. Správní řízení a jeho právní úprava.....	8
3.1 Správní řád a jeho vztah ke zvláštním zákonům .....	8
3.2 Vymezení správního řízení dle správního řádu .....	8
3.3 Věcná a místní příslušnost správního orgánu .....	9
3.4 Zahájení správního řízení.....	11
3.5 Účastníci správního řízení dle správního řádu .....	12
3.6 Ústní jednání .....	14
3.7 Jednotnost správního řízení.....	14
3.8 Lhůty pro vydání rozhodnutí .....	15
4. Vodoprávní řízení a jeho právní úprava .....	17
4.1 Vodní právo.....	17
4.2 Cíle vodního práva.....	18
4.3 Charakteristika vodoprávního řízení.....	21
4.4 Vztah VodZ a dalších právních předpisů.....	23
4.5 Vodoprávní úřady.....	24
5. Odlišnosti vodoprávního řízení.....	30
5.1 Účastníci vodoprávního řízení.....	30
5.2 Ústní jednání .....	38
5.3 Koncentrace řízení.....	41
5.4 Projednání s jinými vodoprávními úřady .....	42
5.5 Lhůta pro vydání rozhodnutí .....	43

5.6	Vyloučení ust. § 36 a § 47 SŘ v jednoduchých věcech dle VodZ.....	45
6.	Úvahy de lege ferenda .....	47
6.1	Vodoprávní řízení v kanadské provincii Québec.....	47
6.2	Potenciální změna režimu jednoduchých věcí dle VodZ .....	53
	Závěr.....	56
	Použité prameny.....	59
	Cizojazyčné resumé.....	65



## Úvod

„Bez vody není života. Je drahocenná a pro člověka ničím nenahraditelná.“<sup>1</sup>

Tak zní první článek Evropské vodní charty, který výstižně vyzdvihuje výjimečnost vody pro člověka a obecně život na Zemi. Voda je jednou ze základních složek životního prostředí. Definici životního prostředí zakotvuje zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, dle kterého se životním prostředím rozumí: „vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje.“<sup>2</sup> Bez nadsázky platí, že voda je podmínkou *sine qua non* pro přežití každého z nás.

Ačkoliv je voda pro život klíčová, její dostupnost není „bezdná“. Vodu na Zemi tvoří oceány, tedy slaná voda (přibližně 97,5 %) a sladká voda (přibližně 2,5 %). Sladká voda se zhruba ze 79 % vyskytuje v podobě ledovců, z 20 % jako podzemní voda a přibližně pouhé 1 % tvoří sladká voda povrchová, která je snadno dostupná. Poslední kategorii můžeme dále rozdělit na jezera (52 %), půdní vláhu (38 %), vodní páru v atmosféře (8 %), vodu v živých organismech (1 %) a řeky (1 %).<sup>3</sup> Z výše uvedeného je zřejmé, že ačkoliv je voda obnovitelným přírodním zdrojem, poptávka po vodě často převyšuje její dostupnost. Je pochopitelné, že ne každý jednotlivec může vodu užívat neomezeně tak, jak by si přál. Z právního pohledu k ní proto nemůže získat jednoduše práva neomezeného užívání, protože je nezbytné vodu chránit.<sup>4</sup> Ochrana vody je veřejným zájmem. Zároveň je však potřeba vodu odebírat a jinak s ní nakládat. Podstatná je proto i kvalita a jakost vody, které je nutné zachovat. Na těchto základech se postupně vytvořilo vodní právo. Jedná se o souhrn právních norem vztahujících se k vodě, přičemž tyto právní normy regulují právní vztahy, jejichž předmětem je voda.<sup>5</sup> Jeho základním úkolem je adekvátně vyvážit veřejný zájem na ochraně vod a veřejný zájem na jejich užívání. Vodní právo slouží k ochraně povrchových a podzemních vod.

Tématem této diplomové práce je poměrně úzká problematika z oblasti vodního práva, a to odlišnosti vodoprávního řízení oproti obecnému správnímu řízení upravenému zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád („SŘ“). Vodoprávní řízení je správním řízením, které je vedeno o věcech, jež upravuje zákon č.

---

<sup>1</sup> Evropská vodní charta vyhlášená 6. května 1968 ve Štrasburku.

<sup>2</sup> Ust. § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

<sup>3</sup> *Kniha ekologie*. Přeložil Petr ROTH. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 9788024270111. s. 289.

<sup>4</sup> JOHNSON, J. W. *United States Water Law: An Introduction*. CRC Press. 2009. Preface. s. XV.

<sup>5</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní právo [přednáška]*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Letní semestr 2021.

254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) („VodZ“). Subsidiárně se na vodoprávní řízení uplatňují i další právní předpisy, a proto je podstatné porozumět jejich aplikačním vztahům. Vodoprávní řízení vykazuje s ohledem na svůj předmět a účel určitá specifika oproti úpravě správního řízení ve SŘ. Tato diplomová práce tato specifika identifikuje a analyzuje. Cílem této diplomové práce je proto vysvětlit vztah VodZ a ostatních právních předpisů aplikovatelných na vodoprávní řízení a poskytnout analýzu hlavních odlišností vodoprávního řízení oproti úpravě správního řízení ve SŘ. Tato práce rovněž poskytuje stručné srovnání s právní úpravou vodoprávního řízení v kanadské provincii Québec a na jeho základě přináší úvahy *de lege ferenda* ve vztahu k úpravě vodoprávního řízení ve VodZ.

Po stránce struktury je tato diplomová práce členěna na kapitoly a podkapitoly. Po úvodu následuje první kapitola, která poskytuje stručný popis metodologie použité pro sepsání této diplomové práce. V kapitole druhé jsou vymezeny základní pojmy, včetně pojmu správního práva, vodního práva a vybraných pojmů pod ně spadajících. Třetí kapitola je věnována správnímu řízení a zabývá se vztahem SŘ a ostatních předpisů a dále analyzuje vybrané instituty správního řízení. Následuje kapitola čtvrtá, v níž je pozornost věnována charakteristice vodního práva a vodoprávního řízení. Pátá kapitola představuje těžiště této diplomové práce a obsahuje popis a analýzu jednotlivých hlavních odlišností vodoprávního řízení oproti správnímu řízení upravenému ve SŘ. Celkově obsahuje šest podkapitol, přičemž každá z nich se věnuje jednotlivému specifiku vodoprávního řízení. V šesté kapitole je stručně popsána právní úprava ochrany vod a vodoprávního řízení v kanadské provincii Québec a je v ní poskytnuto základní srovnání s českou právní úpravou. V této kapitole jsou také obsaženy úvahy *de lege ferenda* pro oblast vodoprávního řízení inspirované québeckou právní úpravou. Práce je zakončena závěrem, ve kterém jsou shrnuty dosažené poznatky a je v něm odpovězeno na výše uvedené cíle této diplomové práce.

## 1. Metodologie

Po stránce metodologie je tato diplomová práce založena na analýze sekundárních dat. Před započítím psaní této diplomové práce jsem proto nejprve pomocí metody desk research získala přehled o dostupných zdrojích pro psaní této diplomové práce a tyto zdroje jsem si roztřídila dle jejich obsahu a relevance. Metoda desk research slouží k získání prvotního základního přehledu o problematice.<sup>6</sup>

Dále jsem provedla analýzu aplikovatelných právních norem (na vnitrostátní i evropské úrovni). Základním předpisem pro tuto diplomovou práci je VodZ a dále je relevantní SR, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) („**StavZ**“) a další související předpisy. Rovněž jsem použila relevantní komentářovou literaturu, odborné publikace, učebnice a odborné články z oblasti správního práva a vodního práva. Čerpala jsem také z cizojazyčných zdrojů. Důležitý zdroj pro tuto diplomovou práci představuje rovněž judikatura českých soudů týkající se předmětné problematiky. Pro účely popisu právní úpravy ochrany vod a vodoprávního řízení v kanadské provincii Québec jsem použila tamní právní předpisy, které jsem získala z oficiálního zdroje<sup>7</sup> sloužícího k publikaci těchto předpisů. Rovněž jsem použila odborný výklad týkající se příslušných právních norem v provincii Québec.

---

<sup>6</sup> TOUŠEK, L. *Desk research*. In: Antropologie.org [online]. [cit. 3-2-2022]. Dostupné z: <http://www.antropologie.org/cs/metodologie/desk-research>.

<sup>7</sup> <https://www.legisquebec.gouv.qc.ca/>.

## 2. Vymezení základních pojmů

V této kapitole jsou vymezeny základní pojmy, které jsou s ohledem na předmět této práce pro její obsah podstatné. Cílem této kapitoly není vymezit veškeré pojmy, které jsou v této práci používány.

### 2.1 Správní právo

Správní právo je souborem právních norem (část právního řádu), které upravují veřejnou správu. Právní normy správního práva konkrétně upravují organizaci a činnost veřejné správy, jakož i vztahy vznikající v jejím rámci mezi nositeli veřejné správy a fyzickými nebo právnickými osobami.<sup>8</sup> Veřejná správa je předmětem právní úpravy, která tvoří správní právo.<sup>9</sup> Cane uvádí, že: „*Správní právo je součástí právního řádu pro veřejnou správu. [...] Správní právo [...] je odvětvím práva veřejného.*“<sup>10</sup> Vlastní kategorií je správní právo Evropské unie, kterému se věnuje například Pomahač.<sup>11</sup>

Základním členěním správního práva je dělení na správní právo hmotné (materiální) a procesní (formální). Dualismu práva hmotného a procesního se obecně věnuje například Zoulík, který předkládá tři základní koncepce jeho chápání: „*Především může být procesní právo pojato jako subsystém určitého právního odvětví vedle práva hmotného. Podle druhého pojetí jsou jednotlivá řízení (civilní, trestní a správní) samostatnými právními odvětvími se zvláštní vazbou na jim odpovídající odvětví hmotného práva. Konečně je možné procesní právo pojímat jako komplex, který zahrnuje všechny jeho druhy a tvoří v systému práva zvláštní oblast.*“<sup>12</sup> Hmotněprávní normy správního práva regulují obsahově vztahy, které lze pod tyto normy subsumovat, přičemž se jedná o vztahy mezi veřejnou správou a osobami, které jsou adresáty veřejné správy. Oproti tomu procesní normy správního práva upravují organizaci veřejné správy a také správní řízení, ve kterém veřejná správa své úkoly realizuje.<sup>13</sup> K uvedenému dělení nauka přidává také správní právo organizační (respektive jej vyčleňuje ze správního práva procesního), které zakotvuje základní principy organizace veřejné správy a ve vztahu k

---

<sup>8</sup> HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 599. s. 9-13.

<sup>9</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 9.

<sup>10</sup> CANE, P. *Administrative law*. 5th ed. New York: Oxford University Press, 2011. ISBN 9780199692323. s. 3-4.

<sup>11</sup> POMAHAČ, R. *Evropské správní právo v reflexi konventu*. In: *Evropské právo 7/2003*, s. 22.

<sup>12</sup> ZOULÍK, F. *O podstatě a postavení procesního práva*. In: *Právní rozhledy 12/2009*, s. 419.

<sup>13</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 323.

subjektům veřejné správy upravuje jejich organizaci, postavení, pravomoc a působnost.<sup>14</sup>

## 2.2 Správní řízení

Historické kořeny právní úpravy správního řízení na našem území sahají do druhé poloviny 19. století. První ucelená úprava správního řízení<sup>15</sup> pochází z doby bachovského absolutismu.<sup>16</sup> Od té doby úprava správního řízení prošla řadou změn. V současné době je správní řízení vymezeno v ust. § 9 SŘ jako: „*postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.*“

Typickým znakem správního řízení je, že v něm dochází k vydávání správního aktu, což je úkon autoritativní povahy při výkonu veřejné správy vydaný v individuální věci a určený konkrétním adresátům (specificky určeným osobám fyzickým nebo právnickým).<sup>17</sup> Hendrych a kol. uvádí, že: „*Správní řízení je postupem, jehož cílem je vydat správní akt (akt aplikace práva) schopný způsobit účinky v něm předvídané (nabýt právní moci): založit, změnit nebo zrušit práva a povinnosti v dané věci správnímu orgánu nepodřízených osob (akt konstitutivní), nebo je autoritativně stvrdit (akt deklaratorní).*“<sup>18</sup>

## 2.3 Veřejný zájem

Pojem veřejný zájem není zákonem definován. Je tomu tak zejména proto, že není možné postihnout jednou definicí všechny potenciální případy veřejného zájmu. Pojem veřejný zájem proto musí být vždy interpretován *ad hoc*, a to zejména s ohledem na okolnosti konkrétního případu. Jedná se o neurčitý právní pojem. K těmto závěrům dospěl Nejvyšší správní soud, který ve své rozhodovací praxi uvedl, že: „*jde o pojem, který se svou povahou vymyká možnosti jakéhokoli zevšeobecnění, které by postihlo všechny myslitelné případy. Tento neurčitý právní pojem je proto vždy nutno vykládat v kontextu konkrétní projednávané věci.*“<sup>19</sup> V odborné literatuře se lze setkat s různými definicemi veřejného zájmu. Například podle Tošnera je

<sup>14</sup> PRŮCHA, P., ONDRUŠ, R., KADEČKA, S. *Kapitoly ze správního práva*. In: ASPI, rok: 2003.

<sup>15</sup> Jednalo se o Nařízení ministra vnitra a spravedlnosti č. 52/1855 ř. z., jímž se vydává úřední instrukce pro čistě politické a smíšené okresní a stoliční úřady.

<sup>16</sup> HORÁKOVÁ, M., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní řízení v zemích EU: Rakousko, Polsko, Slovensko a Maďarsko*. Praha: Linde Praha, 2011. ISBN 978-80-7201-845-1.

<sup>17</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 324.

<sup>18</sup> HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 599. s. 246-247.

<sup>19</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Ao 7/2010-92 ze dne 8. 2. 2011.

veřejný zájem typický tím, že jeho nositelem je společnost a lze jej chápat jako obecně prospěšný.<sup>20</sup> Gerloch uvádí, že se jedná o: „*druh zájmu, který je obecně prospěšný (zejména zájem státu či jiné veřejnoprávní korporace), opak čistě soukromého zájmu.*“<sup>21</sup> Veřejný zájem je neodmyslitelně spjat s veřejnou správou, protože ta je správou věcí veřejných, a to ve veřejném zájmu.<sup>22</sup> Dle ust. § 2 odst. 4 SŘ výslovně platí, že správní orgán dbá na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem.

Za veřejný zájem můžeme označit ochranu životního prostředí. Je třeba si však uvědomit, že oproti této hodnotě může stát jiná obecně sdílená hodnota, kterou lze pro její charakter rovněž považovat za veřejný zájem. Veřejné zájmy proto mohou být různé. Jiné sdílené hodnoty, které však nelze za veřejný zájem označit, protože nesplňují dané náležitosti, považujeme za soukromé zájmy.<sup>23</sup>

## 2.4 Vodní právo

Vodní právo můžeme vymezit jako souhrn právních norem vztahujících se k vodě, přičemž tyto právní normy regulují právní vztahy, jejichž předmětem je voda.<sup>24</sup> Potřeba této regulace se postupně zvyšovala, protože společenský význam vod se rozšiřoval v zemědělství i v průmyslu. Zároveň se vyskytla potřeba regulovat zásobování obyvatelstva vodou a celkově vodu chránit.<sup>25</sup> Ochrana vod je celosvětovým fenoménem. To se projevuje i tím, že právní regulaci vod lze rozdělit na mezinárodní vodní právo (které upravuje vztahy mezi státy a je součástí mezinárodního veřejného práva), národní vodní právo (vnitrostátní právo upravující vztahy k vodám v rámci hranic státu) a nadnárodní vodní právo (právní úprava upravující úlohu multinárodních subjektů).<sup>26</sup> Vodní právo bývá také nazýváno právem ve vodním hospodářství nebo vodohospodářským právem.

Vodní právo tvoří součást veřejného práva, avšak některé jeho instituty jsou soukromoprávní povahy. Takovým institutem je například náhrada škody dle VodZ za ztrátu nebo podstatné zhoršení možnosti odběru podzemních vod či zhoršení

---

<sup>20</sup> TOŠNER, O. *Veřejný zájem a jeho normování zákonem*. Právník, 2009, č. 3, s. 225-232.

<sup>21</sup> GERLOCH, A. *Veřejný zájem*. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.

<sup>22</sup> OCHRANA, F. *Veřejný sektor a efektivní rozhodování*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-018-x. s. 215.

<sup>23</sup> HORÁČEK, Z. *Veřejný zájem v právu životního prostředí*. Doktorská dizertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Právníká fakulta. 2011. s. 18-20.

<sup>24</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní právo [přednáška]*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Letní semestr 2021.

<sup>25</sup> KRECHT, J. *Vody a jejich právní povaha*. In: *Právní rozhledy* 23-24/2014. s. 843.

<sup>26</sup> IWA PUBLISHING (editováno Wallace, J. a Wouters, P.). *Hydrology and Water law – Bridging the Gap*. Water Law and Policy Series. 2006. s. 4-5.

jejich jakosti. Vodní právo není samostatným právním oborem. Částečně jej můžeme zařadit do zvláštní části správního práva (konkrétně právní normy vodního práva upravující například protipovodňovou ochranu) a dále také do určité míry do práva životního prostředí (např.: nakládání s vodami a ochrana vod). Základním pramenem vodního práva v České republice je VodZ.<sup>27</sup>

## 2.5 Povrchové vody

Povrchové vody jsou vymezeny v ust. § 2 odst. 1 VodZ jako: „*vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních.*“ VodZ nepoužívá skupenství povrchových vod jako jejich charakteristický znak. Je však zřejmé, že povrchové vody se mohou vyskytovat pouze v kapalně nebo pevně podobě (led). Vznikne-li pochybnost, zda se jedná o povrchovou vodu, je dle VodZ příslušný k rozhodnutí k této otázce vodoprávní úřad (konkrétně krajský úřad).<sup>28</sup> Hovoříme-li o povrchových vodách (jakož i o podzemních vodách, kterým se budu věnovat níže), jedná se o aktuální stav, ve kterém se voda nachází, nikoliv o její původ.<sup>29</sup> Vyskytuje-li se tedy aktuálně daná voda na zemském povrchu, považujeme ji za vodu povrchovou bez ohledu na její původ (skutečnost, že původně pochází například z dešťových srážek, nehraje roli).

## 2.6 Podzemní vody

Podzemní vody jsou definovány v ust. § 2 odst. 2 VodZ jako: „*vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami; za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních.*“ VodZ výslovně uvádí vody ve studních jako druh podzemních vod, a to z toho důvodu, aby nedocházelo k pochybnostem o jejich povaze jako podzemních vod. Opět přitom platí, že vznikne-li pochybnost, zda se jedná o podzemní vodu, je příslušný k rozhodnutí o této otázce vodoprávní úřad (konkrétně krajský úřad).<sup>30</sup>

---

<sup>27</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 21.

<sup>28</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 15.

<sup>29</sup> KRECHT, J. *Povrchové a podzemní vody a jejich právní status (poznámky k přípravě nového vodního zákona)*. Praha. In: *Právní rozhledy* 12/1994. s. 425.

<sup>30</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 16.

### 3. Správní řízení a jeho právní úprava

Účelem této kapitoly je poskytnout charakteristiku správního řízení a rozbor jeho vybraných institutů pro účely následné analýzy odlišností vodoprávního řízení.

#### 3.1 Správní řád a jeho vztah ke zvláštním zákonům

Základním právním předpisem upravujícím správní řízení je SŘ. Jednotlivá správní řízení dále upravují zvláštní zákony z oblasti správního práva, které regulují výkon veřejné správy na jejích jednotlivých úsecích. Vztah SŘ a těchto zvláštních zákonů reguluje ust. § 1 odst. 2 SŘ, dle kterého platí, že: „*Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.*“ Jedná se o vyjádření principu subsidiarity, který platí pro vztah mezi SŘ a zvláštními zákony. Správní orgán tedy postupuje ve správním řízení dle SŘ, avšak obsahuje-li od této obecné úpravy zvláštní zákon odchylku, má tato odchylka přednost před obecnou úpravou ve SŘ.<sup>31</sup> SŘ se v takovém případě subsidiárně uplatní pouze v té míře, v jaké zvláštní zákon neobsahuje vlastní úpravu. S uvedeným ust. § 1 odst. 2 SŘ úzce souvisí ust. § 177 odst. 1 SŘ. Toto ustanovení navazuje na úpravu obsaženou v ust. § 2 až § 8 SŘ, která zakotvuje základní zásady činnosti správních orgánů. Tyto zásady představují základní postuláty pro postup správních orgánů, a to i v rámci správního řízení.<sup>32</sup> Ust. § 177 odst. 1 SŘ v podstatě prolamuje uvedený princip, že zvláštní zákon má přednost před SŘ, protože pro případ, kdy zvláštní zákon vyloučí aplikaci SŘ a sám nezakotví obdobné zásady výkonu veřejné správy, uplatní se zásady činnosti správních orgánů dle SŘ. Lze proto uzavřít, že zásady zakotvené v ust. § 2 až § 8 SŘ musí být dodržovány vždy, pokud zvláštní zákon neobsahuje úpravu jim odpovídající.<sup>33</sup> Zakotvení tohoto pravidla podtrhává dle mého názoru význam základních zásad pro výkon veřejné správy – veřejná správa musí být vždy vykonávána v souladu s těmito zásadami.

#### 3.2 Vymezení správního řízení dle správního řádu

Jak bylo uvedeno výše, ust. § 9 SŘ zakotvuje legální definici správního řízení. Z této definice můžeme vyvodit tyto tři základní znaky správního řízení: (a) konkrétní účastníci řízení (adresáti), (b) konkrétní předmět řízení (práva a

<sup>31</sup> POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s. s. 3-28.

<sup>32</sup> HRABÁK, J., NAHODIL, T. *Správní řád: Výkladové poznámky*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 12-2-2022]. ASPI\_ID KO500\_2004CZ. Dostupné z: [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X. § 2.

<sup>33</sup> POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s. s. 861-862.



povinnosti účastníků) a (c) účel, kterým je správní rozhodnutí (tedy individuální správní akt).<sup>34</sup> Potěšil vymezuje správní rozhodnutí jako jednostranný veřejně-mocenský vrchnostenský akt aplikace práva, kterým správní orgán působí vůči daným adresátům tím, že jim zakládá práva nebo povinnosti, případně jim autoritativně existenci takových práv nebo povinností potvrzuje, nebo stanovuje, že taková práva nebo povinnosti nemají.<sup>35</sup> Ne vždy však dojde k rozhodnutí ve věci. Jinými způsoby ukončení správního řízení může být zastavení, uzavření smíru a ve specifických případech uzavření veřejnoprávní smlouvy. Uvedená charakteristika správního řízení jej odlišuje od ostatních procesních postupů spadajících do oblasti veřejné správy (např.: vydávání vyjádření, osvědčení a posudků).<sup>36</sup>

Dle SŘ je správní řízení dvojinstanční, což znamená, že proti rozhodnutí, které správní orgán vydal v prvním stupni, se lze odvolat (podat řádný opravný prostředek), ledaže zákon stanoví jinak.<sup>37</sup> To je zakotveno v ust. § 81 odst. 1 SŘ. Zásadu dvojinstančnosti charakterizuje Nejvyšší správní soud následovně: „*Tato zásada znamená, že řízení probíhá ve dvou stupních (instancích), že tedy řízení a rozhodnutí správního orgánu I. stupně podléhá kontrole odvolacího orgánu, nikoliv že každý závěr musí být vždy vysloven jednou instancí a vždy prověřen a akceptován instancí vyšší.*“<sup>38</sup> Přezkumem správním orgánem druhého stupně správní řízení končí, protože dle ust. 91 odst. 1, věta první, SŘ platí, že: „*Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu se nelze dále odvolat.*“ SŘ kromě odvolání zakotvuje také další řádné opravné prostředky, a to rozklad a odpor. Zvláštním opravným prostředkem jsou námitky v exekuci. Kromě toho SŘ upravuje také mimořádné opravné prostředky, které se uplatňují až po právní moci rozhodnutí, a to obnovu řízení zahajovanou na žádost a institut navrácení v předešlý stav.<sup>39</sup>

### 3.3 Věcná a místní příslušnost správního orgánu

Organizace správních orgánů v českém právním řádu je rozsáhlým systémem. Pro jeho zákonné fungování je důležité stanovit jasná pravidla určující správní orgán, v jehož pravomoci je rozhodování dané věci, a který je pro dané

---

<sup>34</sup> POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s. s. 72-75.

<sup>35</sup> POTĚŠIL, L. *Napadnutelná vadná správní rozhodnutí*. In: Právní rádce 12/2006, s. 49.

<sup>36</sup> JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D.: *Správní řád. Komentář*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1047. s. 62-67.

<sup>37</sup> MATES, P., KOPECKÝ, M. *Řádné opravné prostředky ve správním řízení: (podle správního řádu a stavebního zákona)*. Praha: Leges, 2015. Teoretik. ISBN 978-80-7502-100-7.

<sup>38</sup> Usnesení Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 15/2007-75 ze dne 14. 4. 2009.

<sup>39</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnícké učebnice. ISBN 9788074008207. s. 388-389.

správní řízení příslušným správním orgánem, a to z pohledu věcné a místní příslušnosti, případně i příslušnosti funkční.<sup>40</sup> Příslušnost správních orgánů rozlišujeme věcnou a místní. Věcnou příslušnost upravuje ust. § 10 SŘ, dle kterého platí, že správní orgány jsou věcně příslušné jednat a rozhodovat ve věcech, které jim byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona. Kopecký k věcné příslušnosti uvádí, že: „*vyjadřuje vztah určitého správního orgánu k předmětu daného řízení.*“<sup>41</sup> Hendrych a kol. k věcné příslušnosti uvádí, že: „*Věcná příslušnost určuje orgán, který má v dané věci z hlediska hmotněprávních kategorií působnost (jde o vztahy, v nichž je povolán plnit své úkoly) a pravomoc (tj. je oprávněn vydávat v dané věci individuální správní akty).*“<sup>42</sup> Věcná příslušnost správních orgánů je zpravidla upravena zvláštními zákony. Je však možné, že věcnou příslušnost nebude v daném případě možné určit na základě zvláštního zákona. V takovém případě se uplatní ust. § 133 odst. 1 SŘ, dle kterého: „*provede řízení v prvním stupni ústřední správní úřad, do jehož působnosti rozhodovaná věc náleží, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší.*“<sup>43</sup>

Místní příslušnost upravuje ust. § 11 SŘ, které určuje, který z věcně příslušných správních orgánů je místně příslušný, a to dle předmětu řízení či povahy účastníka řízení. Kopecký místní příslušnost vysvětluje následovně: „*Místní příslušnost vyjadřuje zákonem určený vztah předmětu správního řízení ke správnímu orgánu v určitém místě.*“<sup>44</sup> Ust. § 11 SŘ určuje místní příslušnost dle (a) místa činnosti, (b) místa nemovitosti a (c) v ostatních věcech místa podnikání, případně místa trvalého pobytu fyzické osoby či sídla právnické osoby. Dle ust. § 11 odst. 2 SŘ platí, že pokud je dle uvedených kritérií z hlediska místní příslušnosti příslušných více správních orgánů a nedohodnou-li se jinak, je za místně příslušný správní orgán považován ten, u kterého byla jako první podána žádost, nebo který z moci úřední učinil úkon jako první. SŘ pamatuje i na situace, kdy přes všechna výše uvedená pravidla není možné místně příslušný správní orgán určit. V takovém případě se uplatní ust. § 11 odst. 2 SŘ, dle kterého platí, že: „*určí místní příslušnost usnesením nejbližše společně nadřízený správní orgán. Není-li takového orgánu,*

---

<sup>40</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 365.

<sup>41</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 344.

<sup>42</sup> Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 599. s. 261-262.

<sup>43</sup> Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 599. s. 261-262.

<sup>44</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 345.

*určí místní příslušnost usnesením ústřední správní úřad, do jehož působnosti rozhodovaná věc náleží.“*

### **3.4 Zahájení správního řízení**

Správní řízení může být zahájeno na žádost nebo z moci úřední. Zda lze konkrétní správní řízení zahájit na žádost, z moci úřední nebo se uplatní obě tyto možnosti, stanovují zvláštní zákony, případně to vyplývá z povahy daného řízení.<sup>45</sup> Zahájení řízení je upraveno v ust. § 44 a násl. SŘ. V případě řízení o žádosti je řízení zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Dle ust. § 44 odst. 2 SŘ platí, že v případě, že dle zákona nebo z povahy dané věci může žádost podat pouze společně více žadatelů, je takové správní řízení zahájeno až podáním žádosti poslední z takových osob. Řízení o žádosti (tedy řízení zahájené na žádost) je ovládáno dispoziční zásadou.<sup>46</sup> Dle Nejvyššího správního soudu ji lze vymezit jako: „*právo disponovat žádostí, a to nejenom ve smyslu práva žádost podat, popř. ji vzít zpět, ale také ve smyslu rozšíření či zúžení důvodů žádosti.*“<sup>47</sup> Oproti tomu řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi uvedenému v ust. § 27 odst. 1 doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi. Je-li v takovém řízení více účastníků dle ust. § 27 odst. 1 SŘ (tedy hlavních účastníků), je řízení zahájeno oznámením zahájení řízení prvním takovému účastníkovi. Příslušný správní orgán, který řízení zahajuje, musí určitě vymezit předmět daného správního řízení, a to již v oznámení o zahájení řízení, aby účastníci mohli uplatnit veškerá svá práva a předmětné řízení bylo vedeno v souladu se zásadou zákonnosti.<sup>48</sup> Zahájení správního řízení z moci úřední je projevem zásady oficiality.<sup>49</sup> Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi uzavřel, že osoba, která by byla v řízení zahájeném z moci úřední účastníkem, nemá veřejné subjektivní právo požadovat, aby správní orgán *ex officio* správní řízení zahájil.<sup>50</sup>

---

<sup>45</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 364.

<sup>46</sup> PRŮCHA, P., ONDRUŠ, R., KADEČKA, S. *Kapitoly ze správního práva*. In: ASPI, rok: 2003.

<sup>47</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 89/2009 – 73 ze dne 26. 11. 2009.

<sup>48</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 365.

<sup>49</sup> HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 599. s. 265-269.

<sup>50</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4 As 117/2017-46 ze dne 31. 8. 2017.

### 3.5 Účastníci správního řízení dle správního řádu

Ve správním řízení se rozhoduje o právech či povinnostech konkrétní osoby či osob (účastníků). Správní řízení je s účastníky natolik spojeno, že vždy musí být ve správním řízení alespoň jeden účastník a maximální počet není stanoven. Souvisejícím předpokladem je, že účastníci musí být jasně označeni způsobem dle SŘ, aby bylo postaveno na jisto, o právech či povinnostech jaké osoby se rozhoduje.<sup>51</sup> Ust. § 27 SŘ zakotvuje kategorie účastníků správního řízení. Správní orgány jsou povinny po celou dobu řízení ověřovat, kdo je účastníkem správního řízení, jak uzavřel Nejvyšší správní soud: „Uzavírá proto, že bylo povinností správních orgánů po celou dobu správního řízení (tzn. i povinností žalovaného v odvolacím řízení) ověřovat okruh účastníků řízení a jednat jako s účastníkem s tím, komu toto postavení svědčí. Pokud tak žalovaný neučinil, porušil předpisy o správním řízení způsobem, který mohl mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí [...]“<sup>52</sup> V jiném rozhodnutí Nejvyšší správní soud rozhodl, že při určení možných účastníků řízení je potřeba vycházet především z předmětu daného řízení.<sup>53</sup> V ust. § 28 odst. 1 SŘ pak zakotvuje domněnku účastenství, že za účastníka bude v pochybnostech považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak.

#### (a) Hlavní účastníci

V ust. § 27 odst. 1 jsou vymezeni hlavní účastníci správního řízení, tedy účastníci nepominutelní. Jedná se o osoby, o jejichž subjektivních právech a povinnostech se v daném správním řízení rozhoduje. Kdo je hlavním účastníkem se liší dle toho, zda je správní řízení zahájeno na žádost nebo z moci úřední. V řízení zahájeném na žádost jsou to žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu. V řízení zahájeném z moci úřední jsou hlavními účastníky dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost, nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají.<sup>54</sup> Hlavním účastníkům je přiznán větší rozsah procesních práv a povinností.<sup>55</sup>

---

<sup>51</sup> POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s. s. 160-167.

<sup>52</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 24/2010 - 97 ze dne 17. 2. 2011.

<sup>53</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 49/2011 - 81 - 97 ze dne 22. 7. 2013.

<sup>54</sup> PRŮCHA, P. *Správní řád: s poznámkami a judikaturou : podle stavu k 1.7.2019*. 4. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Glosátor. ISBN 978-80-7502-355-1. § 27.

<sup>55</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207. s. 350.

Žadatel je osoba podávající žádost, kterou se zahajuje řízení. Pokud jde o společenství práv nebo povinností s žadatelem, bude se jednat například o situaci spoluvlastnictví věci, kdy jeden ze spoluvlastníků bude žadatelem a rozhodnutí správního orgánu o veřejném subjektivním právu nebo povinnosti (správní orgány totiž nemohou zásadně rozhodovat o soukromoprávních otázkách týkajících se spoluvlastnictví) posléze vydané ve správním řízení se bude vztahovat i na ostatní spoluvlastníky, a proto jsou označeny za účastníky společně s žadatelem. V případě řízení zahájeného z moci úřední SŘ vychází z dělení správních rozhodnutí na konstitutivní a deklaratorní. Z moci úřední zahájí správní orgán zpravidla řízení vůči osobě s cílem uložit jí konstitutivním rozhodnutím konkrétní povinnost, a to samozřejmě na základě zákona (jedná se například o přestupkové řízení). Správní orgán může zahájit řízení z moci úřední i za účelem vydání deklaratorního rozhodnutí (například dle ust. § 55 odst. 4 VodZ rozhodne a postaví najisto, zda je stavba vodním dílem).<sup>56</sup>

#### **(b) Vedlejší účastníci**

Ust. § 27 odst. 2 SŘ vymezuje vedlejší účastníky správního řízení, kterými jsou dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech. Z termínu „mohou“ vyplývá, že osoba bude považována za vedlejšího účastníka řízení, pokud může být na svých právech nebo povinnostech dotčena rozhodnutím, a to bez ohledu na to, zda nakonec k dotčení dojde. Hovoříme o potencialitě dotčení práv a povinností. Dotčení práv a povinností však musí být přímé a bezprostřední.<sup>57</sup> Vedral upozorňuje na to, že není jasné, s jakým rozhodnutím SŘ potencialitu přímého dotčení práv a povinností spojuje. Souhlasím s názorem Vedrala, že by se mělo jednat o rozhodnutí, jehož vydání je cílem správního řízení v ideálním případě (například rozhodnutí o vyhovění žádosti). Pouze tak totiž bude správní orgán schopen na začátku správního řízení určit jeho účastníky.<sup>58</sup> Vedlejšímu účastníkovi nevznikají rozhodnutím žádná nová práva ani povinnosti, rozhodnutí pouze může mít přímý vliv na jeho práva nebo

---

<sup>56</sup> FIALA, Z., FRUMAROVÁ, K., HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., SCHEU, L., SOVOVÁ, O., ŠKUREK, M., VETEŠNÍK, P. *Správní řád: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 13-2-2022]. ASPI\_ID KO500\_p12004CZ. Dostupné z: [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X. § 27.

<sup>57</sup> POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s. s. 160-167.

<sup>58</sup> VEDRAL, J. *K obecnému vymezení okruhu účastníků správního řízení podle správního řádu*. ASPI - Původní nebo upravené texty pro ASPI. ASPI, rok: 2011.

povinnosti. Může se jednat o dotčení na jakýchkoli právech nebo povinnostech, tedy dokonce i na soukromoprávních, což dovodil Nejvyšší správní soud<sup>59</sup>.

### **(c) Účastníci, o nichž to stanoví zvláštní zákon**

Třetí kategorii účastníků dle ust. § 27 odst. 3 SŘ jsou osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon. Tito účastníci jsou považováni za vedlejší účastníky, ledaže zvláštní zákon stanoví jinak, nebo jim má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost, nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají. Pak mají postavení hlavních účastníků. Ve zvláštních zákonech se můžeme setkat obecně se dvěma možnostmi vymezení účastníků řízení. Zaprvé, některé zvláštní zákony z oblasti správního práva vymezují účastníky správního řízení dle daného zvláštního zákona komplexně a taxativně. Zadruhé, zvláštní zákon může pouze doplnit úpravu účastenství dle SŘ tím, že statut účastníka přízná dle ust. § 27 odst. 3 SŘ další osobě.<sup>60</sup>

### **3.6 Ústní jednání**

Obecně platí, že správní řízení je písemné a je tedy ovládáno zásadou písemnosti. Opakem zásady písemnosti je totiž zásada ústnosti, která se v procesní rovině projevuje tím, že se v řízení koná ústní jednání.<sup>61</sup> Z ust. § 49 SŘ přitom vyplývá, že ve správním řízení, jak je upraveno ve SŘ, správní orgán ústní jednání obecně nenařizuje. Věc je vyřízena správním orgánem na základě písemných úkonů. SŘ však v uvedeném ustanovení zakotvuje určité výjimky, kdy správní orgán má ústní jednání nařídít. Je tomu tak tehdy, když povinnost nařídít ústní jednání stanoví zákon. Dále se jedná o situaci, kdy je nařízení ústního jednání nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků. Pokud správní orgán nařizuje ústní jednání ve výše popsaném režimu dle SŘ, je dle ust. § 49 SŘ povinen, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, oznámit jeho konání účastníkům řízení alespoň pět dní předem.

### **3.7 Jednotnost správního řízení**

Obecně platí, že řízení může být ovládáno zásadou jednotnosti nebo zásadou koncentrace. Zásada jednotnosti znamená, že účastníci mohou uplatňovat své návrhy a námítky a předkládat důkazy po dobu celého řízení a celé řízení se tedy

<sup>59</sup> Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Ads 462/2018-35 ze dne 18. 4. 2019.

<sup>60</sup> FIALA, Z., FRUMAROVÁ, K., HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., SCHEU, L., SOVOVÁ, O., ŠKUREK, M., VETEŠNÍK, P. *Správní řád: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 13-2-2022]. ASPI\_ID KO500\_p12004CZ. Dostupné z: [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X. § 27.

<sup>61</sup> KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právníké učebnice. ISBN 9788074008207. s. 355.

považuje za jeden celek. Oproti tomu zásada koncentrace představuje princip, dle kterého mohou účastníci v řízení uplatňovat své návrhy, důkazy a jiná podání jen do konkrétního stádia řízení s tím, že uplatní-li své návrhy později, nebude k nim přihlíženo.<sup>62</sup> Podle Staši koncentrace ve správním řízení: „značí, že určité úkony je třeba učinit v určité etapě správního řízení, typicky do skončení ústního jednání, popř. ve lhůtě stanovené správním orgánem. Na později učiněné úkony nesmí, popř. nemusí být brán ohled.“<sup>63</sup>

Dle ust. § 36 odst. 1 SŘ platí, že nestanoví-li zákon jinak, mohou účastníci správního řízení navrhopvat důkazy a činit návrhy po celou dobu řízení (tedy až do vydání rozhodnutí). Uvedené pravidlo zakotvuje zásadu jednotnosti správního řízení. Zároveň však další část uvedeného ustanovení opravňuje správní orgán k tomu, aby usnesením určil, do kdy mohou účastníci své návrhy činit. Správní orgán má tedy možnost účastníkovi určit lhůtu k provedení úkonu. Zákon však nestanovuje, že by se k později podaným návrhům nepřihlíželo. Vedral proto uvedené oprávnění správního orgánu považuje za omezenou koncentraci, která slouží k tomu, aby mohl správní orgán danou věc rozhodnout ve lhůtě k tomu stanovené.<sup>64</sup> Judikatura Nejvyššího správního soudu považuje ust. § 36 odst. 1 SŘ za tzv. neúplnou koncentraci, a to proto, že se jedná o omezení účastníka činit návrhy stanovením lhůty, přičemž úplnou koncentrací se naopak rozumí situace, kdy zákon stanoví, že k později uplatněným návrhům se nepřihlíží.<sup>65</sup>

### 3.8 Lhůty pro vydání rozhodnutí

Jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů je zásada rychlosti zakotvená v ust. § 6 odst. 1 SŘ, dle kterého platí, že: „*Správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80).*“ Zásada rychlosti se dále projevuje například stanovením lhůt pro úkon správního orgánu. Není-li pro daný úkon lhůta zákonem předešlá, musí správní orgán daný úkon provést v přiměřené lhůtě.<sup>66</sup> Přiměřenou lhůtu je nutné určit vždy s ohledem ke konkrétní okolnosti

---

<sup>62</sup> KOPECKÝ, M. *Uplatňování zásad jednotnosti a koncentrace ve správním řízení*. Praha. In: Právní rozhledy 13/2007, s. 46.

<sup>63</sup> STAŠA, J. *Koncentrace ve správním řízení*. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.

<sup>64</sup> VEDRAL, J. *Správní řád: komentář*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2012. ISBN 978-80-7273-166-4. s. 397-401.

<sup>65</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Ads 114/2009-49 ze dne 28. 8. 2009.

<sup>66</sup> POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s. s. 396 – 403.

daného případu. Není proto možné, aby přiměřená lhůta byla předem určena například pro typově shodná rozhodnutí.<sup>67</sup>

Ust. § 71 SŘ je příkladem, kdy zákon stanovuje lhůtu pro provedení úkonu správního orgánu, konkrétně pro vydání rozhodnutí ve správním řízení. Dle ust. § 71 odst. 1 SŘ platí, že správní orgán je povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu. Dle ust. § 71 odst. 3 dále platí, že v případě, že správní orgán nemůže vydat rozhodnutí bezodkladně, je povinen jej vydat nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení. Dle ust. § 71 odst. 3 SŘ lze uvedenou lhůtu prodloužit, a to až o 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, v případě, že je potřeba někoho předvolat, někoho nechat předvést, nebo je-li potřeba doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, a dále také v případě, že se jedná o zvlášť složitý případ. Dále je možné uvedenou 30 denní lhůtu prodloužit o dobu, jež je nutná k provedení dožádání podle ust. § 13 odst. 3 SŘ, o dobu nezbytnou ke zpracování znaleckého posudku, nebo o dobu potřebnou k doručení písemnosti do ciziny. Vztah uvedených odstavců ust. § 71 SŘ můžeme tedy interpretovat tak, že správní orgán je povinen rozhodnutí vydat bezodkladně, a to nejpozději do 30 dnů (přičemž tato lhůta počíná běžet od zahájení řízení), ledaže dojde k prodloužení o dobu v případech stanovených SŘ.<sup>68</sup> Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že lhůty dle ust. § 71 SŘ se uplatní také na rozhodování správního orgánu poté, co jeho předchozí rozhodnutí bylo zrušeno odvolacím správním orgánem.<sup>69</sup> S ohledem na výše vysvětlený vztah subsidiarity SŘ vůči zvláštním zákonům je na tomto místě vhodné zmínit, že dle judikatury správních soudů<sup>70</sup> v případě, kdy je zvláštním právním předpisem vyloučena aplikace lhůt pro vydání rozhodnutí vyplývajících z ust. § 71 SŘ a neobsahuje-li zvláštní právní předpis zvláštní lhůty, platí, že věc je třeba rozhodnout ve lhůtě přiměřené.<sup>71</sup>

---

<sup>67</sup> FIALA, Z., FRUMAROVÁ, K., HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., SCHEU, L., SOVOVÁ, O., ŠKUREK, M., VETEŠNÍK, P. *Správní řád: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 13-2-2022]. ASPI\_ID KO500\_p12004CZ. Dostupné z: [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X. § 71.

<sup>68</sup> PRŮCHA, P. *Správní řád: Komentář*. [Systém ASPI]. Nakladatelství Leges [cit. 14-2-2022]. ASPI\_ID KO500l2004CZ. Dostupné z: [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X. § 71.

<sup>69</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Ans 11/2011 – 95 ze dne 25. 11. 2011.

<sup>70</sup> Rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 62 Ca 56/2008-112 ze dne 23. 10. 2009.

<sup>71</sup> POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s. s. 396 – 403.



## 4. Vodoprávní řízení a jeho právní úprava

### 4.1 Vodní právo

Právní úprava vodoprávního řízení je součástí vodního práva. Vymezením pojmu vodní právo jsme se zabývali v kapitole 2. výše. Z historického pohledu byla právní úprava ochrany vod na našem území poměrně rozšířená. Historické kořeny úpravy užívání vod na našem území nacházíme již ve středověku, a to konkrétně v tehdejší právní úpravě ochrany splavných řek, přičemž právě splavným řekám byla věnována pozornost pro jejich význam pro tehdejší společnost. Později přibyla celá řada předpisů z oblasti vodního práva. Ke sjednocení (kodifikaci) právní úpravy vod došlo na našem území v roce 1869 v podobě říšského vodního zákona, na který navázal v Čechách vlastní zákon č. 71/1870 čes.z.z. a obdobné dílčí úpravy aplikovatelné na Morově a ve Slezsku. S odstupem následovalo přijetí zákona č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství, a dále zákona č. 138/1973 Sb., o vodách. Právě uvedený zákon o vodách z roku 1973 vydržel v platnosti až do přijetí aktuální právní úpravy obsažené ve VodZ, který byl přijat v roce 2001.<sup>72</sup>

V současné podobě je vodní právo součástí veřejného práva. Knapp vymezuje veřejné právo takto: „*Základem práva veřejného je právo ústavní a dále se k němu zpravidla počítají právo správní, právo finanční, právo sociálního zabezpečení, právo trestní, atd., jakož i právo procesní.*“<sup>73</sup> Pod veřejné právo řadíme i právo správní, tedy i vodní právo jako součást zvláštní části správního práva. Vodní právo obsahuje i soukromoprávní prvky, jak bylo vysvětleno výše.

Vodní právo je dle mého názoru zakotveno i na ústavní úrovni. Za jeho ústavněprávní zakotvení totiž můžeme považovat čl. 7 Ústavy, který stanovuje, že: „*Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.*“ Dále se jedná o čl. 35 Listiny základních práv a svobod, dle kterého mimo jiné platí, že: „*Každý má právo na příznivé životní prostředí.*“ Principy a cíle vyplývající z těchto ústavněprávních norem korespondují s principy a cíli vodního práva, byť jsou tyto normy širší, protože se týkají obecně přírodních zdrojů, přírodního bohatství a životního prostředí. Je zřejmé, že voda je nedílnou součástí těchto ústavně chráněných hodnot a tyto normy slouží proto i k její ochraně.

Hlavním pramenem vodního práva v českém právním řádu je VodZ, který od svého přijetí v roce 2001 prošel několika novelami. Jedná se o veřejnoprávní

---

<sup>72</sup> HOLUBOVÁ, J. *Vodoprávní řízení*. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, Právnická fakulta. 2007/2008. s. 8-10.

<sup>73</sup> KNAPP, V. *Teorie práva*. Vyd. 1., 3. dot. Praha: C.H. Beck, 1995. Beckovy právnické učebnice. ISBN 8071790281. s. 68.

předpis, ve kterém převažují subordinační vztahy (vztahy nadřízenosti a podřízenosti). Národní úprava vodního práva však není tvořena pouze VodZ a zahrnuje celou řadu prováděcích předpisů k VodZ. Do národní úpravy vodního práva musíme zařadit také subsidiárně aplikovatelné předpisy, a to zejména StavZ, zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů, a další. Voda a ochrana vod není pouze vnitrostátní (neboli národní) problematikou. S ohledem na globální rozsah činností člověka je logickým vyústěním, že ochrana vod (stejně jako dalších složek životního prostředí) je součástí také mezinárodních právních úprav a právních norem tvořících právo Evropské unie. Konkrétně je vodní právo dnes upraveno na mezinárodní úrovni v podobě mnohostranných smluv (např.: Úmluva OSN o právu neplavebního využívání mezinárodních vodních toků) a dvoustranných smluv. Pokud jde o ochranu vod na evropské úrovni, zde je klíčovým předpisem Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Tato směrnice stanovuje dílčí a konečné cíle v oblasti vodní politiky EU.<sup>74</sup>

#### 4.2 Cíle vodního práva

Cíle vodního práva můžeme dovodit z účelu a předmětu VodZ. Účel VodZ je vymezen v ust. § 1 odst. 1 VodZ, které zní: „*Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, jako ohrožené a nenahraditelné složky životního prostředí a přírodní zdroje [...].*“ Tímto VodZ závazně označuje povrchové a podzemní vody za ohrožené a nenahraditelné složky životního prostředí a přírodní zdroje. Předmět VodZ zakotvuje ust. § 1 odst. 2 VodZ takto: „*Zákon upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí [...].*“ Tato ustanovení tvoří základní rámec pro interpretaci ostatních ustanovení VodZ.<sup>75</sup> Jedná se o vymezení základních principů, na nichž vodní právo obecně stojí. Pro vodní právo jsou rovněž

---

<sup>74</sup> VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část I.* užitečnésemináře.cz [online]. [cit. 12-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%201.pdf?\\_sm\\_au=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%201.pdf?_sm_au=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG). s. 11-12.

<sup>75</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 11-12.

klíčové veřejné zájmy uvedené v ust. § 1 odst. 1 VodZ, které VodZ chrání.<sup>76</sup> Jedná se například o ochranu povrchových a podzemních vod, hospodárné využívání vodních zdrojů, zachování a zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, atd. Ve své podstatě VodZ slouží k zajištění vyvážení dvou základních veřejných zájmů - veřejného zájmu na ochraně vod a veřejného zájmu na jejich užívání.<sup>77</sup>

K zajištění uvedených cílů poskytuje VodZ správním orgánům nástroje přímého či nepřímého působení, které mohou být donucovací či motivační.<sup>78</sup> Rozlišování nástrojů přímého a nepřímého působení je základní rozdělení nástrojů v oblasti práva životního prostředí obecně.<sup>79</sup> Podstata nástrojů přímého působení spočívá v tom, že nedávají adresátovi žádnou možnost volby chování (jedná se například o nástroje administrativně právní). Oproti tomu nástroje nepřímého působení tuto možnost volby chování adresátovi ponechávají (zejména se jedná o nástroje ekonomické).<sup>80</sup> V kontextu vodního práva jsou relevantní konkrétně administrativně právní nástroje (souhlasy, povolení, závazná stanoviska, vyjádření, opatření obecné povahy), sankční nástroje (sankce za přestupky), koncepční nástroje (plány povodí, plány pro zvládání povodňových rizik) a ekonomické nástroje (úplaty ve vodním hospodářství, atd.).<sup>81</sup>

Administrativně právní nástroje jsou zejména povinnosti ukládané přímo zákonem nebo na základě zákona správními orgány, přičemž se zpravidla jedná o povinnost něco konat, něco nekonat nebo se něčeho zdržet. Patří mezi ně dále povolení, souhlasy a vyjádření vodoprávních úřadů, které slouží rovněž k regulaci různých činností regulovaných VodZ, a to s ohledem na veřejné zájmy chráněné VodZ. Konečně mezi tuto kategorii nástrojů můžeme zařadit také různé standardy a kategorizace objektů ochrany, jakož i kontrolu, dozor a další tzv. následné nástroje.

---

<sup>76</sup> VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část I.*. užitečnésemináře.cz [online]. [cit. 12-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?\\_sm\\_au\\_=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?_sm_au_=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG). s. 14.

<sup>77</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 12.

<sup>78</sup> VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část I.*. užitečnésemináře.cz [online]. [cit. 15-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?\\_sm\\_au\\_=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?_sm_au_=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG). s. 15.

<sup>79</sup> DAMOHORSKÝ, M. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074003387. s. 36-47.

<sup>80</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 27.

<sup>81</sup> VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část I.*. užitečnésemináře.cz [online]. [cit. 15-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?\\_sm\\_au\\_=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?_sm_au_=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG). s. 15.

Pokud jde o sankční nástroje, ty spočívají v uložení trestu za porušení právní povinnosti, zejména za přestupky. Koncepční nástroje slouží k vymezení cílů v dané oblasti. Konkrétně se jedná o koncepcce, plány, politiky a výhledy. Jedná se o nástroje, které sice nemají přímý vliv na chování adresátů právních norem, ale jsou významné, protože určují strategie veřejné správy. Jako konkrétní příklad tohoto typu nástroje lze uvést plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik. Dle ust. § 23 odst. 2 VodZ jsou uvedené plány podkladem pro výkon veřejné správy, a to zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení. Poslední kategorii, ekonomické nástroje, lze rozdělit na skupinu pozitivně motivačních ekonomických nástrojů a negativně stimulačních ekonomických nástrojů. Do první skupiny spadají dotace a jiné příspěvky z veřejných zdrojů. Jejich příjemce je obdrží, aby je použil na předem určený účel. Oproti tomu do druhé skupiny patří úplaty (například platby za odběr povrchových vod), které stojí na tom, že daná osoba bude škodlivou činnost vykonávat tím méně, čím více za ní bude muset zaplatit.<sup>82</sup> Všemi těmito nástroji dochází k naplňování účelu VodZ - ochraně vod.

Jak vyplývá z předmětu VodZ, tento zákon obsahuje právní úpravu právních vztahů k povrchovým a podzemním vodám. V ust. § 1 odst. 1 označuje VodZ povrchové a podzemní vody za ohrožené a nenahraditelné složky životního prostředí a přírodní zdroje. S uvedenou ochranou vod pak úzce souvisí otázka vlastnictví povrchových a podzemních vod. VodZ proto tuto problematiku výslovně upravuje v ust. § 3 odst. 1, ve kterém stanovuje, že: *„Povrchové a podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, na němž nebo pod nímž se vyskytují; práva k těmto vodám upravuje tento zákon.“* Jedná se o reflektování skutečnosti, že vody, které se přirozeně vyskytují, nelze ovládat, a proto je nelze považovat za věc v právním smyslu. Proto také nemohou být předmětem vlastnictví. Aby mohla být voda předmětem vlastnictví, musí být odebrána z vod povrchových nebo podzemních, protože až tehdy dochází k ovládnutí vody a stává se z ní odebraná voda, která již může být předmětem vlastnictví.<sup>83</sup> Odběrem totiž voda přestává být součástí povrchové či podzemní vody. Z právního hlediska takto dochází ke změně její povahy. To platí i opačně - vody, které nejsou povrchovými nebo podzemními vodami, se s nimi mohou smísit.

---

<sup>82</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 27-30.

<sup>83</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 38-39.

Tím se stanou součástí povrchových nebo podzemních vod.<sup>84</sup> Nejčastěji se vlastníkem odebrané vody stává oprávněný (tedy osoba s povolením k nakládání s vodami). Hovoříme o originální formě nabytí vlastnického práva k odebrané vodě. I v případě protiprávního odběru vody ale dochází k nabytí vlastnického práva. To je dáno tím, že k odběru vody dojde. Takové osobě však lze uložit sankci za nedovolený odběr.<sup>85</sup> Z uvedeného je zřejmé, že odebráním se voda přestává považovat za povrchovou či podzemní vodu ve smyslu VodZ.<sup>86</sup> Je vhodné doplnit, že z výše uvedeného vyplývá, že VodZ nereguluje všechny vody. Vztahuje se na vody povrchové a podzemní, tedy vody, které se vyskytují ve svém přírodním stavu, a to buď v podzemí, nebo na zemském povrchu.<sup>87</sup>

Vynětí povrchových a podzemních vod z předmětu vlastnictví není samozřejmě jediným institutem, který ochraně těchto vod slouží. VodZ obsahuje celou řadu institutů a souvisejících procesů, které slouží k naplnění ochrany vod. Jedná se například o různá omezení vztahující se na vlastníky pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků.<sup>88</sup>

### 4.3 Charakteristika vodoprávního řízení

Vodoprávní řízení je správním řízením, které je vedeno o věcech, jež upravuje VodZ.<sup>89</sup> Můžeme říci, že se jedná o zvláštní správní řízení vedené v oblasti vodního práva. Jedná se o procesní normy vodního práva, které upravují postup správních orgánů dle VodZ.<sup>90</sup> Pojem vodoprávní řízení byl do naší právní úpravy vodního práva zaveden v 70. letech 20. století, kdy byl poprvé výslovně použit v právní normě, a to v zákoně č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství. Ačkoliv do té doby nebyl pojem vodoprávní řízení výslovně v právních předpisech použit, úprava vodoprávního řízení v materiálním smyslu byla zakotvena již v zákoně č. 71/1870 čes. z. z., a to jako řízení vztahující se ke stavbám vodních děl a

---

<sup>84</sup> KRECHT, J. *Povrchové a podzemní vody a jejich právní status (poznámky k přípravě nového vodního zákona)*. Praha. In: Právní rozhledy 12/1994. s. 425.

<sup>85</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 20.

<sup>86</sup> TUHÁČEK, M., JELÍNKOVÁ, J. *Právo životního prostředí: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2015. Právo pro každého (Grada). ISBN 9788024754642. s. 194.

<sup>87</sup> KRECHT, J. *Vody a jejich právní povaha*. In: Právní rozhledy 23-24/2014. s. 843.

<sup>88</sup> KOCOUREK, T. *Omezení vlastnického práva z důvodu ochrany životního prostředí*. In: Právní rozhledy 6/2010, s. 195.

<sup>89</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 253.

<sup>90</sup> HOLUBOVÁ, J. *Vodoprávní řízení*. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, Právnická fakulta. 2007/2008. s. 8-31.

povolení užívání vod.<sup>91</sup> Současný VodZ pojem vodoprávní řízení nedefinuje, avšak používá tento termín v několika svých ustanoveních. Pojem vodoprávní řízení je použit zejména v ust. § 115 VodZ, kterému bude věnována pozornost v dalších částech této práce.

Z materiálního hlediska vodoprávní řízení splňuje výše uvedené charakteristické znaky správního řízení, protože samotné je správním řízením. To znamená, že definice správního řízení zakotvená v ust. § 9 SŘ platí také pro vodoprávní řízení s tím, že se na toto řízení uplatní specifika stanovená VodZ. Ačkoliv tedy vodoprávní řízení vykazuje určité odchylky od obecné právní úpravy obsažené ve SŘ, obecné znaky správního řízení bezpochyby platí také pro vodoprávní řízení. Jedná se tedy o postup správního orgánu, který od svého zahájení směřuje k cíli, kterým je vydání pravomocného rozhodnutí v dané věci z oblasti VodZ.<sup>92</sup>

Ve vodoprávním řízení rozhodují vodoprávní úřady o značném množství věcí, například o povolení výjimek ze zákazu nebo omezení plavby, o povolení provedení, změně nebo odstranění vodního díla, schvalují manipulační řád vodního díla, nebo rozhodují o uložení opatření k nápravě nedovoleného vypouštění odpadních vod.<sup>93</sup> Vodoprávní řízení může být zahájeno na žádost nebo z moci úřední. Zajímavou otázkou se v této souvislosti zabývalo Ministerstvo zemědělství v rámci výkladu na úseku vodního hospodářství, a sice jak má vodoprávní úřad posoudit situaci, ve které je podáno různými subjekty více žádostí o povolení stejného nakládání s vodami na stejném místě dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) VodZ k využívání jejich energetického potenciálu. Ministerstvo zemědělství dospělo k výkladu, že pokud je z objektivních důvodů vyloučeno vydání více obsahově (co do předmětu řízení) shodných rozhodnutí o povolení k nakládání s vodami, lze vydat povolení k takovému nakládání pouze jednomu žadateli. Ostatním je nutné vydat zamítavé rozhodnutí. Žadatel, kterému má být povolení vydáno, je ten, který zcela splní podmínky stanovené VodZ a dalšími právními předpisy. Ministerstvo zemědělství dále upřesnilo, že: *„Posouzení splnění těchto předpokladů v konkurenci ostatních žadatelů je významnou povinností vodoprávního úřadu při*

---

<sup>91</sup> HOLUBOVÁ, J. *Vodoprávní řízení*. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, Právnická fakulta. 2007/2008. s. 9.

<sup>92</sup> VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část II..* užitečnésemináře.cz [online]. [cit. 12-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/Aktualizovana%20fff%20II\\_20\\_10\\_2015.pdf](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/Aktualizovana%20fff%20II_20_10_2015.pdf). s. 12.

<sup>93</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 188.

realizaci jeho diskreční pravomoci v rámci právního rozhodování ohraničeného mantinely stanovenými platnými právními předpisy. V případě, že všichni žadatelé splní zákonné požadavky v rovnovážné kvalitě i rozsahu, vezme vodoprávní úřad za podpůrné kritérium též časové hledisko dne, kdy žádosti došly vodoprávnímu úřadu příslušnému ve věci rozhodnout.“<sup>94</sup>

#### 4.4 Vztah VodZ a dalších právních předpisů

S ohledem na povahu vodoprávního řízení a v závislosti na jeho předmětu může v rámci vodoprávního řízení docházet k aplikaci několika různých právních předpisů obsahujících normy procesního správního práva regulující správní řízení. Aby vodoprávní úřad postupoval *secundum et intra legem*, což je jeho povinností, musí pro svůj postup zvolit správné procesní normy. Obecně platí, že ve vodoprávním řízení postupují vodoprávní úřady (tj. správní orgány) přednostně dle právních norem obsažených ve VodZ, protože VodZ má povahu speciálního zákona (*lex specialis*). V kapitole 3. výše byla popsána obecná právní úprava správního řízení zakotvená ve SŘ. Tato obecná úprava se ve vodoprávním řízení uplatní pouze do té míry, v jaké chybí speciální úprava ve VodZ.<sup>95</sup> To je v souladu s již výše vysvětlenou subsidiární povahou SŘ vůči zvláštním zákonům (viz. ust. § 1 odst. 2 SŘ). VodZ a SŘ však nejsou jedinými procesními normami, které se ve vodoprávním řízení mohou uplatnit. Vodoprávní řízení se totiž může týkat také vodních děl či vodohospodářských úprav a v takových případech se na vodoprávní řízení uplatní subsidiárně také StavZ.<sup>96</sup> Podstatné proto je vymezit nejen vztah mezi VodZ a SŘ, respektive VodZ a StavZ, ale také mezi SŘ a StavZ. Dále se na přestupky dle VodZ uplatní zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („ZOP“).

Zda se daný právní předpis na vodoprávní řízení uplatní a do jaké míry, bude záviset na tom, (a) co je předmětem daného vodoprávního řízení (StavZ se uplatní pouze v případě vodoprávního řízení, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl a vodohospodářských úprav) a (b) zda je daná otázka řešena VodZ jako zákonem speciálním či nikoliv. Vycházím přitom z ust. § 1 odst. 2 SŘ a dále z ust. § 115 odst.

<sup>94</sup> MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Výklad č. 51 k vodnímu zákonu a souvisejícím právním předpisům. Věc: Souběh žádostí více žadatelů o povolení k nakládání s povrchovými vodami.* ASPI. ZE, rok: 2005.

<sup>95</sup> HAVLAN, P., PRŮCHA, P., Kliková, A. *Správní řád 2016. Správní řízení v režimu zvláštních zákonů. Vodoprávní řízení. Obecně o vodoprávním řízení – Subsidiarita správního řádu.* Meritum ASPI. Identifikační číslo ASPI: MER134199CZ.

<sup>96</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 254.

1 VodZ, které se zabývá aplikačním vztahem VodZ a StavZ. Z těchto ustanovení jsem vyvodila následující aplikační hierarchii mezi uvedenými právními předpisy ve vztahu k vodoprávnímu řízení:

Tabulka č. 1

Předmět řízení	Přednostní aplikace	První subsidiární aplikace	Druhá subsidiární aplikace
vodní díla, vodohospodářské úpravy	VodZ	StavZ	SŘ
přestupky	VodZ	ZoP	SŘ
ostatní	VodZ	SŘ	X

*Zdroj: vlastní zpracování*

Z výše uvedeného vyplývá, že v každém případě se přednostně na vodoprávní řízení uplatní VodZ. Subsidiárně se poté dle předmětu řízení aplikuje buď StavZ nebo ZoP s tím, že pokud ani tyto předpisy neobsahují předmětnou právní úpravu, aplikuje se subsidiárně SŘ, případně se aplikuje SŘ již v rámci první subsidiární aplikace.

#### 4.5 Vodoprávní úřady

Vodoprávní úřad je pojem, který zavedl až VodZ. Předchůdci VodZ pracovali s odlišným pojmem vodohospodářský orgán.<sup>97</sup> Dle Staši lze vodoprávní úřad definovat jako: „*funkční označení některých vykonavatelů státní správy v oblasti ochrany vod, zachování a zlepšování jejich jakosti, využívání vodních zdrojů, jakož i výstavby a užívání vodních děl [...]*“.<sup>98</sup>

Ust. § 104 odst. 1 VodZ předepisuje, že státní správu podle tohoto zákona vykonávají vodoprávní úřady a Česká inspekce životního prostředí („ČIŽP“). Státní správou rozumíme část veřejné správy, kterou vykonává stát, a to buď prostřednictvím svých úřadů či orgánů, nebo její výkon deleguje či propůjčuje na orgány obcí a krajů. Vodoprávní úřady jsou správními orgány, které jsou příslušné k činnostem dle VodZ, včetně vedení vodoprávního řízení a rozhodování v něm.<sup>99</sup>

<sup>97</sup> TUREČEK, K. *Zákon o vodách č. 254/2001 Sb. s komentářem*. Praha: Soudy, 2002. ISBN 8090276687. s. 176.

<sup>98</sup> STAŠA, J. *Vodoprávní úřady*. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.

<sup>99</sup> STRNAD, Zdeněk. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 175.



Základním limitem činnosti vodoprávních úřadů je účel a předmět VodZ (ust. § 1 odst. 1 VodZ), protože vodoprávní úřady mají vykonávat svou činnost takovým způsobem, aby naplnily účel VodZ.<sup>100</sup>

Soustava vodoprávních úřadů je zakotvena v ust. § 104 odst. 2 VodZ, dle kterého vodoprávními úřady jsou obecní úřady, újezdní úřady na území vojenských újezdů, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a ministerstva jako ústřední vodoprávní úřad. Jedná se o taxativní výčet a jiné, než v tomto ustanovení uvedené úřady, proto vodoprávními úřady nejsou.<sup>101</sup> Z ust. § 104 odst. 1 VodZ dále vyplývá, že dle VodZ ČIŽP není vodoprávním úřadem, a proto ji VodZ zmiňuje zvlášť. Soustava vodoprávních úřadů je tedy třístupňová a hierarchicky uspořádaná. Na nejnižší úrovni vykonávají svou působnost obecní úřady obcí s rozšířenou působností, respektive obecní úřady v případech stanovených VodZ. Vůči obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a obecním úřadům jsou nadřízeným orgánem krajské úřady. Na nejvyšší úrovni se nacházejí čtyři ministerstva jako ústřední vodoprávní úřady.<sup>102</sup> Obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady vykonávají působnost dle VodZ jako působnost přenesenou. To jednoznačně zakotvuje ust. § 126a VodZ. Při výkonu přenesené působnosti se proto uvedené úřady řídí také usneseními vlády, směrnicemi ústředních správních úřadů a opatřeními příslušných orgánů veřejné správy. Kontrolu výkonu přenesené působnosti nad obecními úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají krajské úřady (opět v přenesené působnosti) a nad krajskými úřady věcně příslušná ministerstva.<sup>103</sup>

Ust. § 105 až § 108 VodZ vymezují působnost jednotlivých vodoprávních úřadů. Tato ustanovení VodZ navazují na ust. § 10 SŘ vymezující věcnou působnost správních orgánů. Oproti tomu VodZ v podstatě neobsahuje zvláštní ustanovení o místní příslušnosti vodoprávních úřadů, a proto se v zásadě uplatní subsidiární právní úprava obsažená v ust. § 11 SŘ. Dle ust. § 126 odst. 4 VodZ platí, že: „*Působnost vodoprávních úřadů výslovně neuvedenou je třeba posuzovat podle oblastí, v nichž jim výkon státní správy přísluší.*“ Není-li působnost vodoprávních

---

<sup>100</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní právo [přednáška]*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Letní semestr 2021.

<sup>101</sup> VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV – OMBUDSMAN. *Sborník stanovisek č. 13 - Ochrana vod*. Aspi. Sbor. VOP, rok: 2015.

<sup>102</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 175.

<sup>103</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 233.

úřadů výslovně zakotvena, má být taková působnost posuzována podle oblastí, v nichž vodoprávní úřadům výkon státní správy přísluší. Jedná se o logický důsledek skutečnosti, že zákonodárce nemohl ve VodZ uvést zcela vyčerpávající výčet působnosti vodoprávních úřadů.<sup>104</sup>

Dle ust. § 106 odst.1 VodZ platí, že nesvěří-li zákon působnost jinému orgánu, vykonávají působnost vodoprávního úřadu obecní úřady obcí s rozšířenou působností. V této souvislosti hovoříme o tzv. zbytkové působnosti, která se uplatní nejen v režimu VodZ, ale i v případech, kdy jiný zákon odkazuje na vodoprávní úřad. Pokud tedy VodZ výslovně nesvěří konkrétní působnost jinému vodoprávnímu úřadu (ze soustavy vodoprávních úřadů výše uvedených), bude mít působnost obecní úřad obce s rozšířenou působností. O opravných prostředcích proti jeho rozhodnutí ve vodoprávním řízení bude příslušný rozhodovat krajský úřad, který je jeho nadřízeným správním orgánem.<sup>105</sup>

Obecní úřady mají velice úzkou působnost dle VodZ, protože je dle ust. § 105 odst. 1 VodZ omezena na upravování, omezování a zakazování podle ust. § 6 odst. 4 VodZ obecného nakládání s povrchovými vodami, nejde-li o vodní toky tvořící státní hranice. Jedná-li se o vodní toky tvořící státní hranice, svěčuje VodZ věc do působnosti krajských úřadů.<sup>106</sup>

Působnost krajských úřadů je upravena v ust. § 107 VodZ. Toto ustanovení můžeme rozdělit na tu část, která zakotvuje výlučnou působnost krajského úřadu, a dále část upravující působnost krajského úřadu, která by jinak náležela obecním úřadům nebo obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. Do výlučné působnosti krajského úřadu spadá například působnost dle písm. m), tedy povolování čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a jejich následné vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových. Do působnosti krajského úřadu spadají dále věci, které by jinak patřily do působnosti obecních úřadů nebo obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, a to buď vždy (například písm. d): *„činit za mimořádné situace, zejména při nedostatku vody a při haváriích, opatření, a to v případech přesahujících území správního obvodu obce s rozšířenou působností nebo možnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností“*), nebo

---

<sup>104</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní právo [přednáška]*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Letní semestr 2021.

<sup>105</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 177.

<sup>106</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 238.

tehdy, když si to krajský úřad vyhradí (například písm. h): „*rozhodovat o zařazení vodního díla do kategorií z hlediska technickobezpečnostního dohledu, pokud si to vyhradí*“).<sup>107</sup> VodZ přitom neupravuje formu, jakou si krajský úřad může věc vyhradit do své působnosti. Lze proto předpokládat, že půjde o neformální úkon krajského úřadu. Rovněž lze dovodit, že krajský úřad může vyhrazení si záležitosti provést buď v dané věci (*ad hoc*), nebo obecně (pro určitou skupinu obdobných případů).<sup>108</sup> Osobně považuji tento institut za zajímavý a je vhodné alespoň v krátkosti zmínit, že má značné dopady na vodoprávní řízení jako takové. Jedná se v podstatě o modifikaci institutu atrakce dle ust. § 131 odst. 1 SŘ.<sup>109</sup> Kromě výše uvedené působnosti krajských úřadů jako vodoprávních úřadů dle VodZ se uplatní ust. § 67 odst. 1 písm. a) zákona 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ze kterého vyplývá, že krajské úřady rozhodují o odvolání proti rozhodnutím vydaným obecními úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností jako vodoprávními úřady.<sup>110</sup>

Dalším vodoprávními úřady jsou újezdní úřady. Ust. § 105 odst. 2 VodZ stanovuje, že státní správu na území vojenských újezdů, nejedná-li se o působnosti podle hlavy XI (poplatky) a XV (přestupky) VodZ, vykonávají újezdní úřady.

Nejvyšší stupeň soustavy vodoprávních úřadů tvoří ústřední vodoprávní úřady. VodZ dělí v ust. § 108 kompetence mezi čtyři ústřední vodoprávní úřady, a to Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo dopravy a Ministerstvo obrany. Hovoříme proto o tzv. dělené kompetenci.<sup>111</sup> Platí, že Ministerstvo zemědělství má tzv. zbytkovou působnost. To znamená, že není-li VodZ stanoveno jinak, Ministerstvo zemědělství má působnost ústředního vodoprávního úřadu. Na toto obecné pravidlo o zbytkové působnosti VodZ navazuje a stanovuje taxativně působnost Ministerstva životního prostředí. Jedná se o působnost zejména ve vztahu k ochraně množství a jakosti povrchových a

---

<sup>107</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 180-181.

<sup>108</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Sondy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 242.

<sup>109</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 181.

<sup>110</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 181.

<sup>111</sup> VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část I.* užitečněsemináře.cz [online]. [cit. 12-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?sm\\_au=IIVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?sm_au=IIVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG). s. 11-16.

podzemních vod, ochraně vodních zdrojů, ochraně přirozené akumulace vod, atd.<sup>112</sup> V některých věcech se přitom jedná o společný výkon působnosti s Ministerstvem zemědělství (například dle ust. § 108 odst. 3 písm. b) VodZ). Pokud jde o Ministerstvo dopravy, tak to vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech užívání povrchových vod k plavbě. Působnost Ministerstva obrany je zakotvena v ust. § 108 odst. 5 VodZ a jedná se o věci, v nichž je založena působnost újezdních úřadů podle ust. § 105 odst. 2 VodZ. Ministerstvo obrany dále dle ust. § 48 odst. 3 VodZ zajišťuje správu drobných vodních toků na území vojenských újezdů.<sup>113</sup> V této souvislosti je vhodné zmínit, že zajímavou otázkou se zabýval Nejvyšší soud, když posuzoval, která organizační složka je příslušná k zastupování státu v případě žaloby o náhradu škody, která vznikla ve stavebním řízení činností vodoprávního úřadu. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že příslušné k zastupování státu je Ministerstvo zemědělství jako ústřední správní úřad na oblasti vodního hospodářství, a to s odkazem na ust. § 15 odst. 1 zák. č. 2/1969 Sb., zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, a ust. § 108 odst. 1 VodZ.<sup>114</sup>

Vykonává-li krajský úřad státní správu podle VodZ, tedy má působnost dle VodZ, přezkoumávají uvedená ministerstva rozhodnutí, které krajský úřad ve vodoprávním řízení jako vodoprávní úřad vydá. Toto pravidlo je zakotveno v ust. § 92a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).<sup>115</sup>

V souvislosti s působností vodoprávních úřadů je vhodné zmínit jejich postavení jako speciálních stavebních úřadů.<sup>116</sup> Předmětnou úpravu nalezneme v ust. § 15 StavZ. Dle odst. 2 tohoto ustanovení StavZ platí, že speciální stavební úřad postupuje podle StavZ, ledaže zvláštní právní předpis pro danou stavbu uvedenou v odst. 1 tohoto ustanovení předepisuje jinak. Uvedené vysvětluje Holendová následovně: „*Stavební zákon rozšiřuje okruh stavebních úřadů o tzv. speciální. Neurčuje je ale konkrétně, pouze stanovuje druhy staveb, pro které je speciální*

---

<sup>112</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 182.

<sup>113</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: SONDY, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 244.

<sup>114</sup> Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 727/2014 ze dne 24. 6. 2015.

<sup>115</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 182.

<sup>116</sup> VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část I.* užitečnésemináře.cz [online]. [cit. 12-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?sm\\_au=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%20I.pdf?sm_au=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG). s. 8.

*stavební úřad příslušný vydávat všechna opatření a rozhodnutí vyjma územního rozhodnutí a územního souhlasu. Příslušnost jednotlivých stavebních úřadů určují zvláštní zákony: zákon o pozemních komunikacích, vodní zákon, zákon o civilním letectví, zákon o drahách atd. Speciální stavební úřady se musí řídit při rozhodování stavebním zákonem s výjimkou, kdy zvláštní právní předpisy stanoví jinak. Například vodní zákon zařazuje stavbu domácí čistírny odpadních vod do staveb, u kterých postačí pouze ohlášení.“<sup>117</sup> Z výše uvedeného vyplývá, že v případě vodních děl budou vodoprávní úřady považovány za speciální stavební úřady, a dokonce dle ust. § 15 odst. 3 StavZ bude jejich stanovisko, zda se jedná o vodní dílo a uplatní se proto specifika VodZ, rozhodné v případě pochybností o povaze dané stavby.*

---

<sup>117</sup> MACHAČKOVÁ, J. a kol. *Stavební zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, 1216 s. s. 69-71.

## 5. Odlišnosti vodoprávního řízení

Jak bylo blíže vysvětleno výše, vodoprávní řízení se primárně řídí VodZ. Pokud VodZ předmětnou úpravu neobsahuje, uplatní se subsidiárně SŘ. Výjimkou je situace, kdy vodoprávní úřad rozhoduje o vodních dílech či vodohospodářských úpravách, kdy platí, že se uplatní VodZ a poté jako druhý v pořadí StavZ. V případě, že ani StavZ danou otázku neupravuje, uplatní se obecná úprava správního řízení dle SŘ.

Je nutné podotknout, že VodZ neupravuje veškeré instituty vodoprávního řízení, neupravuje správní řízení uceleně, spíše naopak. To by bylo dle mého názoru zbytečné, protože obecná ucelená úprava správního řízení je obsažena ve SŘ. Zákonodárce proto správně zvolil přístup, kdy VodZ zakotvuje pouze odchylky od obecné úpravy obsažené ve SŘ či StavZ. Vodoprávní úřady proto musí postupovat s ohledem na výše popsané vztahy mezi těmito jednotlivými předpisy. Účelem této kapitoly je blíže vymezit a blíže popsat hlavní odlišnosti vodoprávního řízení od běžného správního řízení, jak je upraveno ve SŘ. Tyto odlišnosti jsou nezbytné s ohledem na specifika postupu vodoprávního úřadu ve vodoprávním řízení oproti jiným správním řízením, jakož i vzhledem k historickému vývoji vodního práva na našem území.<sup>118</sup>

### 5.1 Účastníci vodoprávního řízení

Na účastenství ve vodoprávním řízení se obecně použije úprava účastníků dle SŘ. VodZ však obsahuje zvláštní pravidla, kterými tuto obecnou úpravu vylučuje pomocí taxativního výčtu účastníků konkrétního vodoprávního řízení, nebo ji jinak modifikuje. V případě rozhodování, které se týká vodních děl a vodohospodářských úprav, se navíc uplatní úprava účastenství dle StavZ.

#### (a) Určení účastníků taxativním výčtem

Odlišností vodoprávního řízení od obecné úpravy správního řízení dle SŘ je jeho zvláštní úprava účastenství v případě řízení o povolení k odběru podzemních vod a řízení o určení nebo zrušení správcem vodního toku. Předmětnou úpravu zakotvuje ust. § 115 odst. 16 VodZ.

V případě prvně zmíněného řízení je dle VodZ hlavním účastníkem (ve smyslu ust. § 27 odst. 1 písm. a) SŘ) žadatel a vedlejšími účastníky (ve smyslu ust. § 27 odst. 2 SŘ) mohou být při splnění daných podmínek obec či obce a občanské

---

<sup>118</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní právo [přednáška]*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Letní semestr 2021.

sdružení (v terminologii zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník („OZ“), se jedná o spolek), které má za cíl ochranu životního prostředí<sup>119</sup>. Jedná se o taxativní stanovení okruhu účastníků tohoto druhu vodoprávního řízení.<sup>120</sup> Z uvedeného výčtu VodZ úmyslně vynechává vlastníka pozemku, na němž by k odběru vody mělo dojít. Jedná se o projev výše vysvětleného pravidla, že povrchové ani podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví.<sup>121</sup> S ohledem na obecnou úpravu účastníků zakotvenou ve SŘ, dle které mohou být účastníkem další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech, VodZ předchází jakýmkoli pochybnostem a z jeho úpravy je zřejmé, že vlastník pozemku není účastníkem řízení o povolení k odběru podzemních vod. Dle mého názoru se však může v praxi vyskytovat úsilí vlastníka pozemku stát se účastníkem řízení. Je zřejmé, že pro takovou argumentaci však VodZ neponechává žádný prostor a nelze ani v takovém případě dle mého názoru aplikovat ust. § 28 SŘ, protože o tom, že vlastník pozemku není účastníkem tohoto druhu vodoprávního řízení, není s ohledem na dikci VodZ pochyb. Není proto splněna podmínka, aby situace byla subsumována pod uvedené ustanovení SŘ.

Zajímavou otázkou může být, zda obec jako účastník vodoprávního řízení má v tomto řízení hájit veřejné zájmy. Dle mého názoru je potřeba rozlišovat postavení obce (respektive obecního úřadu) jako vodoprávního úřadu a jako účastníka řízení. Veřejné zájmy ve vodoprávním řízení má za povinnost hájit vodoprávní úřad, neboť mu SŘ ukládá, aby dbal na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejnými zájmy. Účastník, ani obec v pozici účastníka, takovou povinnost nemá. Dle mého názoru proto obec zastupuje své zájmy a tím i zájmy občanů obce. Touto tematikou se zabýval Nejvyšší správní soud již v roce 1920, přičemž dospěl k závěru, že ve vodoprávním řízení obec nezastupuje veřejné zájmy a tyto zájmy zastupuje úřad sám.<sup>122</sup>

Pokud jde o řízení o určení nebo zrušení správcem vodního toku, VodZ i v tomto případě taxativně stanovuje účastníky tohoto řízení, čímž neponechává

---

<sup>119</sup> Ochrana životního prostředí je vymezena v ust. § 9 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, takto: „Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.“

<sup>120</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 272.

<sup>121</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 196.

<sup>122</sup> Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 944/20 ze dne 11. 2. 1920.

prostor pro aplikaci obecné úpravy ve SŘ. Ust. § 115 odst. 16 VodZ určuje, že v řízení o určení správce drobného vodního toku nebo jeho zrušení jsou účastníky žadatel, dosavadní správce drobného vodního toku, správce povodí a obce, jejichž územím drobný vodní tok protéká. Účastníci tohoto vodoprávního řízení se mohou lišit podle toho, zda se bude rozhodovat současně o určení nového správce vodního toku i o zrušení dosavadního správce, přičemž v takové situaci se bude jednat o společné řízení, které bude mít dva hlavní účastníky.<sup>123</sup>

#### **(b) Obec jako vedlejší účastník**

Kromě výše uvedeného VodZ dále navazuje na ust. § 27 odst. 3 SŘ, dle kterého jsou účastníky také osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon.<sup>124</sup> VodZ, jako zvláštní zákon, v ust. § 115 odst. 4 stanovuje, že: „*Účastníkem řízení jsou též obce, v jejichž územním obvodu může dojít rozhodnutím vodoprávního úřadu k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí, pokud tento zákon nestanoví jinak.*“ Obec je tedy dle VodZ považována za účastníka vodoprávního řízení, pokud rozhodnutím vodoprávního úřadu v daném vodoprávním řízení může dojít k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí v jejím územním obvodu. Obec v takovém případě bude tedy mít postavení vedlejšího účastníka vodoprávního řízení.<sup>125</sup> Dle Vedrala se jedná o jeden z příkladů určení účastníka správního (zde vodoprávního) řízení na základě ust. § 27 odst. 3 SŘ, tedy jeho určením zvláštním zákonem.<sup>126</sup>

Příkladů, kdy může dojít rozhodnutím vodoprávního úřadu k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí v územním obvodu obce, může nastat celá řada. Některé případy však musela vyjasnit judikatura českých soudů. Například Krajský soud v Českých Budějovicích dospěl k závěru, že skutečností, která je způsobilá ovlivnit vodní poměry a založit postavení dané obce jako účastníka vodoprávního řízení, je eventuální možnost využít energetický potenciál vodního toku v návaznosti na řízení o zrušení stávajícího povolení k nakládání s vodami dle ust. § 12 odst. 1 písm. a) VodZ.<sup>127</sup>

<sup>123</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 273.

<sup>124</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 197.

<sup>125</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 261.

<sup>126</sup> VEDRAL, J. *K obecnému vymezení okruhu účastníků správního řízení podle správního řádu*. ASPI - Původní nebo upravené texty pro ASPI. ASPI, rok: 2011.

<sup>127</sup> Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 59 A 14/2019 – 53 ze dne 29. 5. 2020.



V této souvislosti bych chtěla podotknout, že VodZ pojem obec nedefinuje a je zřejmé, že pojem obec ve VodZ vychází z obecného pojetí obce tak, jak je upraveno v českém právním řádu. Konkrétně dle ust. § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) („ZoO“), platí, že: *„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“* V této souvislosti je vhodné zmínit, že VodZ obcí rozumí skutečně obec jako obecnou kategorii bez ohledu na další dělení obcí ve smyslu ust. § 3 ZoO. To dle mého názoru jednoznačně vyplývá ze systematického výkladu ust. § 115 odst. 4 a ust. § 1 a § 3 ZoO.

Dikce citovaného ustanovení VodZ používá spojení *„může dojít k ovlivnění“*, což lze dle mého názoru považovat za obdobný termín, který je používán v ust. § 27 odst. 2 SŘ, které upravuje vedlejší účastenství a používá dikci *„mohou být přímo dotčeny“*. Jsem názoru, že i v tomto případě lze proto vyjít ze závěrů, které byly k vedlejšímu účastenství uvedeny výše, tedy že postačuje možnost ovlivnění v důsledku rozhodnutí a není podstatné, zda nakonec skutečně k takovému ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí v územním obvodu obce dojde. Ačkoliv VodZ na rozdíl od SŘ neuvádí, že ovlivnění musí být přímé, je dle mého názoru zřejmé, že i tato podmínka bude automaticky splněna, protože se jedná o vodní poměry nebo životní prostředí v územním obvodu obce, tudíž v tomto smyslu se bude ovlivnění přímo dotýkat obce. Jen stěží si lze dle mého názoru představit, že by obec byla účastníkem na základě ovlivnění a zároveň by toto ovlivnění nebylo přímé, a to právě s ohledem na podstatu ovlivnění vodních poměrů. Domnívám se, že pojem „ovlivnění“ s sebou v tomto případě nese prvek přímosti v tom smyslu, že dochází k zásahu v územním obvodu dané konkrétní obce.

To, zda daná obec splňuje výše uvedené podmínky pro vedlejší účastenství ve vodoprávním řízení, posuzuje příslušný vodoprávní úřad, který musí při vymezování účastníků své závěry řádně odůvodnit. K této problematice se vyjádřil i Nejvyšší správní soud, který uzavřel, že: *„Stanovení okruhu účastníků řízení je jedním z nejdůležitějších úkonů správního orgánu [...]. Současně platí, že každý si musí ve správním řízení střežit svá práva a má-li za to, že byl jako účastník opomenut, musí tuto námitku uplatnit.“*<sup>128</sup> Obecně vodoprávní úřad o účastenství nevydává rozhodnutí. Vydává jej pouze tehdy, pokud dojde k pochybnostem ve smyslu ust. § 28 odst. 1 SŘ. V takovém rozhodnutí vodoprávní úřad rozhoduje, zda osoba, která své účastenství tvrdí, skutečně je, nebo není účastník daného

<sup>128</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 8/2008 ze dne 19. 5. 2008.

vodoprávního řízení.<sup>129</sup> Dle nálezu Ústavního soudu dále platí, že: „*Otázku, které subjekty splňují podmínky pro přiznání postavení účastníka řízení (a případně tak upřesňovat jejich okruh), je [...] správní orgán povinen zkoumat v průběhu celého řízení.*“<sup>130</sup>

### **(c) Správce vodního toku jako vedlejší účastník**

VodZ dále v ust. § 115 odst. 5 stanovuje, že: „*Účastníkem řízení je správce vodního toku v případech, kdy se řízení dotýká vodního toku.*“ Účastníkem vodoprávního řízení je tedy také správce vodního toku, pokud se řízení daného vodního toku, který spravuje, dotýká. Opět se jedná o zakotvení vedlejšího účastenství VodZ, jako zvláštním zákonem, na základě ust. § 27 odst. 3 SŘ. V tomto případě se však vodoprávní řízení musí dotýkat vodního toku a nepostačuje tedy pouze potenciální dotčení. Na druhou stranu však dotčení může být buď přímé (bezprostřední) nebo nepřímé (zprostředkované). K přímému dotčení dochází například tehdy, když by se vodoprávní řízení týkalo povolení odběru povrchových vod z daného vodního toku, nebo by se rozhodovalo o omezení plavby na daném vodním toku, apod. Nepřímé dotčení pak přichází do úvahy, pokud se ve vodoprávním řízení rozhoduje například o povolení vysazování stromů v záplavovém území v rozsahu majícím vliv na odtokové poměry vodního toku.<sup>131</sup> I v případě účastenství správce vodního toku se uplatní obecná pravidla pro postup v případě pochybností, jakož i výše uvedené závěry judikatury českých soudů týkající se této problematiky.

Postavením správce vodního toku ve vodoprávním řízení se zabývaly dále české soudy ve své rozhodovací praxi. Krajský soud v Praze se jeho postavením zabýval konkrétně v případě vodoprávního řízení, jehož předmětem je povolení stavby vodního díla a s tím souvisejícího nakládání s povrchovými vodami. Dospěl k závěru, že správce vodního toku má v tomto řízení postavení účastníka (s odkazem na ust. § 115 odst. 5 VodZ), nikoliv dotčeného orgánu, a z tohoto důvodu jeho vyjádření nemá povahu závazného stanoviska.<sup>132</sup>

### **(d) Občanské sdružení jako vedlejší účastník**

---

<sup>129</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 261.

<sup>130</sup> Nález Ústavního soudu I.ÚS 600/99 ze dne 30. 10. 2001.

<sup>131</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 197.

<sup>132</sup> Rozsudek Krajského soudu v Praze č.j. 46 A 29/2014 - 57 ze dne 19. 5. 2016.

Ust. § 115 odst. 7 VodZ zakotvuje dále účastenství občanského sdružení, avšak s výjimkou stavebních řízení vedených podle ust. § 15 VodZ a řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle ust. § 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí). Na rozdíl od obce a správce vodního toku však občanské sdružení může být účastníkem vodoprávního řízení (vyjma výše uvedených případů) pouze tehdy, když písemně požádá o postavení účastníka řízení do osmi dnů ode dne sdělení informace podle ust. § 115 odst. 6 VodZ, dle kterého platí, že: *„Občanské sdružení, jehož cílem je podle jeho stanov ochrana životního prostředí, je oprávněno být informováno o zahajovaných správních řízeních vedených podle tohoto zákona, pokud o tyto informace vodoprávní úřad požádá.“* Za den, který se považuje za den sdělení informace dle právě citovaného ustanovení, je den doručení jejího písemného vyhotovení nebo první den jejího zveřejnění na úřední desce správního orgánu a současně způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Jelikož VodZ vylučuje účast občanského sdružení (spolku) na vodoprávním řízení dle ust. § 15 VodZ, může vyvstávat otázka, zda se spolek může přesto dovolávat účastenství na takovém vodoprávním řízení podle ust. § 70 odst. 2 a 3 zákona č. 114/1992 Sb., zákona České národní rady o ochraně přírody a krajiny. Tuto otázku postavil najisto Krajský soud v Brně, který uvedl, že: *„Ze samotného textu § 115 odst. 6 a 7 (a jejich změny) i důvodové zprávy je zcela zřejmý úmysl zákonodárce vyloučit občanská sdružení z účasti ve stavebním řízení o povolení vodního díla, přičemž si byl zákonodárce vědom úpravy dle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny, která občanským sdružením umožňuje se za splnění určitých podmínek účastnit stavebního řízení. Nelze se tedy dovolávat účastenství na základě § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny ve stavebních řízeních vedených podle § 15 vodního zákona. [...] Účast veřejnosti je u staveb vodních děl zajištěna v předchozích řízeních [proces posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), územní řízení atd.], a proto předmětná úprava není v rozporu s Aarhuskou úmlouvou.“*<sup>133</sup>

Výše uvedená úprava účastenství občanského sdružení (spolku) může na první pohled vyvolávat několik otázek, na které se nyní zaměřím. Zaprvé může být nejasné, co je myšleno občanským sdružením. VodZ tento pojem používá ve smyslu dřívějších občanských sdružení, přičemž tato sdružení vznikala registrací u Ministerstva vnitra, pokud splňovala předepsané podmínky dle zákona č. 83/1990

<sup>133</sup> Rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 29 A 59/2014 – 56 ze dne 5. 4. 2016.

Sb., o sdružování občanů. S přijetím OZ došlo ke zrušení uvedeného předpisu a dle ust. § 3045 odst. 1 OZ se sdružení považují za spolky dle OZ a evidence občanských sdružení je považována za spolkový rejstřík<sup>134</sup>.

Zadruhé, je vhodné zdůraznit, že účastenství ve vodoprávním řízení neplatí pro všechna občanská sdružení (spolky). VodZ postavení účastníka umožňuje pouze těm občanským sdružením (spolkům), která mají dle svých stanov za cíl (či alespoň jeden z cílů) ochranu životního prostředí. Ne každé občanské sdružení (spolek) tedy může požádat o sdělení informace o zahajovaných řízeních a stát se účastníkem vodoprávního řízení. Pokud jde o pojem „cíl“ spolku uvedený ve VodZ, jedná se dle mého názoru o kategorii spadající pod obecnější pojem „účel“ používaný v ust. § 218 OZ, které upravuje podstatné náležitosti stanov spolku. Domnívám se tedy, že pokud stanovy spolku budou jako jeho účel označovat (byť částečně) ochranu životního prostředí, je výše uvedená podmínka pro žádost o postavení účastníka u daného spolku dána. Touto problematikou se zabýval také Krajský soud v Brně, který uvedl: „*Jelikož jsou v § 115 odst. 6 a 7 vodního zákona vymezena ta občanská sdružení, jejichž cílem podle stanov je ochrana životního prostředí, budou sem spadat veškerá environmentální sdružení, včetně sdružení, jejichž cílem je dle stanov ochrana přírody a krajiny, což je jedna ze složek ochrany životního prostředí [...]*“<sup>135</sup>

Zatřetí, vodoprávní úřad neinformuje občanské sdružení (spolek) o zahajovaných vodoprávních řízeních automaticky a občanské sdružení (spolek) musí u příslušného vodoprávního úřadu podat žádost, že chce být v tomto duchu informováno. Žádost je platná jeden rok a lze ji podávat opakovaně.<sup>136</sup> Taková žádost nemůže být blanketní (tj. nesmí se vztahovat obecně na všechna možná vodoprávní řízení). Je nezbytné ji dostatečně místně a věcně specifikovat.<sup>137</sup> Jelikož je na sdělení informace o zahajovaných řízeních vázán počátek osmidenní lhůty pro podání žádosti o postavení účastníka v daném vodoprávním řízení, VodZ explicitně stanovuje, kdy dochází ke sdělení této informace, a to v ust. § 115 odst. 7, věta druhá. Vodoprávní úřad může zvolit mezi tam uvedenými způsoby sdělení informace o zahájení řízení. Zvolí-li druhý způsob (tj. zveřejnění na úřední desce),

<sup>134</sup> Ve smyslu zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

<sup>135</sup> Rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 29 A 59/2014 – 56 ze dne 5. 4. 2016.

<sup>136</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 262-263.

<sup>137</sup> VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV – OMBUDSMAN. *Edice dobré správní praxe - Doporučení pro obce a města: Práva občanů obce (obecná část)*. ASPI. VOP, rok: 2011.

může být sporné, po jakou dobu musí být informace takto zveřejněna, protože VodZ výslovnou úpravu neobsahuje. Z obecné úpravy ust. § 15 SŘ lze uzavřít, že by informace měla být zveřejněna alespoň 15 dnů.<sup>138</sup>

Začtvrté, občanské sdružení (spolek) není na rozdíl od obce či správce vodního toku účastníkem řízení automaticky a stane se jím až tehdy, pokud v prekluzivní lhůtě osmi dnů od sdělení informace o zahajovaném řízení písemně požádá příslušný vodoprávní úřad o postavení účastníka.<sup>139</sup> Vodoprávní úřad obecně nevydává usnesení o účastenství občanského sdružení (spolku) a učiní tak pouze v případě pochybností o tom, zda dané občanské sdružené (spolek) je či není účastníkem daného vodoprávního řízení.<sup>140</sup> Dle mého názoru taková situace může nastat například tehdy, pokud bude existovat pochybnost o tom, zda cíl občanského sdružení (spolku) zahrnuje ochranu životního prostředí, a to například kvůli nejasné formulaci ve stanovách.

#### **(e) Účastníci dle stavebního zákona**

Jak bylo vysvětleno výše, VodZ v ust. § 115 odst. 1 stanovuje, že v případě, že vodoprávní úřad rozhoduje o vodních dílech či vodohospodářských úpravách, postupuje vodoprávní úřad dle StavZ, ledaže VodZ stanoví jinak. V případě uvedených vodoprávních řízení se proto subsidiárně uplatní právní úprava účastníků řízení dle StavZ. Tu nalezneme v ust. § 109 StavZ, dle kterého platí, že účastníkem je a) stavebník, b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna, není-li stavebníkem, c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno, d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena, e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno, a f) ten, kdo má k sousednímu pozemku nebo stavbě na něm právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno.

---

<sup>138</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 264.

<sup>139</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 197.

<sup>140</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 264.

Závěr, že se v případě řízení týkajících se rozhodování o stavbě vodního díla subsidiárně vůči VodZ uplatní výše uvedená právní úprava účastenství dle StavZ, potvrzuje například rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích, přičemž tento soud uvedl: „*V projednávané věci bylo vydáno povolení k nakládání s vodami současně s povolením stavby vodního díla, čili nedošlo k žádnému pochybení. Pro určení okruhu účastníků se subsidiárně použije § 109 stavebního zákona [...]*“.<sup>141</sup>

Postavení hlavního účastníka v uvedeném vodoprávním řízení bude mít stavebník (to jemu je pravomocným stavebním povolením poskytováno oprávnění stavbu provést). Stejně tak postavení hlavních (či neopomenutelných) účastníků mají osoby uvedené výše pod písmeny b) až d). To výslovně stanovuje ust. § 112 odst. 1, věta třetí, StavZ: „*účastníky řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu jsou vždy účastníci řízení podle § 109 písm. a) až d)*.“ Oproti tomu osoby uvedené pod písmeny e) a f) výše budou mít postavení vedlejších účastníků dle ust. § 27 odst. 2 SŘ.<sup>142</sup>

## 5.2 Ústní jednání

Jak bylo vysvětleno výše, správní řízení je písemné, avšak existují určité výjimky, jako je ústní jednání. Vodoprávní řízení rovněž probíhá písemně a uplatní se v tomto ohledu obecná úprava dle ust. § 15 odst. 1 SŘ. Dle této úpravy se jednotlivé úkony v řízení činí písemně, ledaže zákon nestanoví jinak, nebo to nevyklučuje povaha věci. Samotný SŘ však umožňuje nařídit ústní jednání, a to za podmínek dle ust. § 49 SŘ.

VodZ v ust. § 115 odst. 8 však upravuje pravidla nařízení ústního jednání ve vodoprávním řízení, kterými se odchyluje od obecné úpravy nařízení ústního jednání dle SŘ. Z tohoto ustanovení vyplývá, že vodoprávní úřad je v podstatě povinen ústní jednání nařídit (viz. „*vodoprávní úřad v písemnosti, kterou nařizuje termín a předmět ústního jednání*“), avšak může od nařízení ústního jednání upustit (viz. „*upustí-li vodoprávní úřad od ústního jednání*“).<sup>143</sup> V této souvislosti je vhodné zmínit, že až do přijetí novely VodZ v podobě zákona č. 150/2010 Sb.<sup>144</sup> nebyl vodoprávní úřad povinen ve vodoprávním řízení ústní jednání nařídit. Bylo

<sup>141</sup> Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 51 A 43/2016 – 67 ze dne 29. 6. 2017.

<sup>142</sup> MACHAČKOVÁ, J. a kol. *Stavební zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, 1216 s. s. 823-829.

<sup>143</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 265.

<sup>144</sup> Zákon č. 150/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

tomu tak proto, že před uvedenou novelou předmětná ustanovení § 115 VodZ v tomto ohledu odkazovala na SŘ a VodZ pouze upravoval postup, jak má vodoprávní úřad nařízením ústního jednání oznámit. České soudy ve své rozhodovací praxi opakovaně dospěly k závěru, že dle znění VodZ účinného do přijetí uvedené novely nebyly vodoprávní úřady povinny nařídit ústní jednání a postupovaly v tomto ohledu dle ust. § 49 SŘ. Krajský soud v Ústí nad Labem například dospěl k závěru, že: „V § 115 odst. 1 VodZ ve znění do 31. 7. 2010 je uvedeno, že pokud tento zákon nestanoví jinak, postupují vodoprávní úřady při řízení o věcech upravených VodZ podle SpŘ, popř. podle StavZ, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl. Z dikce § 115 VodZ ve znění do 31. 7. 2010 gramatickým a zejména systematickým výkladem vyplývá, že v konkrétních vyjmenovaných případech, a to pokud se nařizuje ústní jednání, oznámí vodoprávní úřad termín ústního jednání. Z této skutečnosti je pak zřejmé, že VodZ nestanovuje vodoprávní úřadům obligatorní povinnost vždy nařídit ústní jednání [...]“<sup>145</sup> Podobný závěr vyplývá i z dalších soudních rozhodnutí.<sup>146</sup> Tyto závěry však byly překonány v důsledku uvedené novely VodZ, která předmětná ustanovení VodZ o ústním jednání změnila. Lze proto uzavřít, že dle účinného znění VodZ platí povinnost ústní jednání ve vodoprávním řízení nařídit.

Zároveň je však vodoprávnímu úřadu ponechána relativní volnost v tom, zda od nařízení ústního jednání upustí, protože VodZ podmínky pro upuštění od ústního jednání nijak nespecifikuje. Vodoprávní úřad přitom může jako obecné vodítko použít zejména ust. § 115 odst. 11 VodZ, kterému byla věnována pozornost výše. Z tohoto ustanovení lze dovodit, že v případě jednoduchých věcí (zejména tedy věcí, kde lze rozhodnout na základě podkladů od účastníků řízení) nebude nutné ústní jednání nařizovat.<sup>147</sup> Vodoprávní úřad se může také opřít o úpravu ve SŘ. Dle mého názoru však není jednoznačné, zda vodoprávní úřad může odůvodnit to, že ústní jednání nenařídí, odkazem na podmínky nařízení ústního jednání dle ust. § 49 SŘ. Ust. § 49 odst. 1 SŘ totiž stanovuje, že: „Ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.“ Z jazykového výkladu tohoto ustanovení lze dle mého názoru učinit závěr, že VodZ je uvedeným zákonem, který

<sup>145</sup> Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 15 A 18/2010-88 ze dne 29. 3. 2012.

<sup>146</sup> Např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 15 Ca 258/2008 ze dne 25. 6. 2009.

<sup>147</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 265.

stanovuje, že vodoprávní úřad má ústní jednání nařídit, a to právě v ust. § 115 odst. 8 VodZ. SŘ vyžaduje nařízení ústního jednání i tehdy, pokud je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Lze proto říci, že by vodoprávní úřad neměl upustit od nařízení ústního jednání, pokud je nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků. Domnívám se však, že se nejedná o jediné situace, kdy vodoprávní úřad musí ústní jednání nařídit (tj. kdy od něho nemůže upustit). Respektive, aby vodoprávní úřad mohl upustit od nařízení ústního jednání, nepostačuje, pokud svůj postup odůvodní pouze tím, že ústní jednání nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. To dovozují z toho, že povinnost ústní jednání nařídit mu ukládá přímo VodZ jako zvláštní zákon, a proto by měl odůvodnit *ad hoc*, proč v dané věci od ústního jednání upustil, tedy že nejsou dány například nějaké další okolnosti, pro které by bylo ústní jednání potřeba. Uvedená kritéria nařízení ústního jednání dle SŘ lze obecně použít pro odůvodnění postupu vodoprávního úřadu s tím, že by vodoprávní úřad měl dle mého názoru vždy poskytnout konkrétní důvody, proč se v daném řízení rozhodl upustit od ústního jednání, a tyto důvody by měly být v souladu se zásadami činnosti správních orgánů (procesní ekonomie, atd.) a účelem VodZ.

Důležitou odchylku od obecné úpravy ve SŘ stanovuje VodZ ve vztahu k doručení písemnosti, kterou vodoprávní úřad ústní jednání nařizuje. Z ust. § 115 odst. 8 VodZ vyplývá, že vodoprávní úřad musí písemnost obsahující termín a předmět ústního jednání doručit účastníkům a navíc i dotčeným orgánům alespoň 10 dnů před nařízeným ústním jednáním. Tímto je tedy stanovena lhůta, ve které musí vodoprávní úřad předem informovat účastníky řízení a dotčené orgány o nařízení ústního jednání.

Dalším specifickým souvisejícím s ústním jednáním je úprava obsažená v ust. § 115 odst. 3 VodZ, dle kterého platí, že: „*V případech, kdy může rozhodnutí vodoprávního úřadu ovlivnit vodní poměry v územních obvodech několika obcí, oznámí vodoprávní úřad termín a předmět ústního jednání veřejnou vyhláškou i u těchto obecních úřadů.*“ Jedná se o promítnutí účelu VodZ do procesního postupu vodoprávního úřadu.<sup>148</sup> Aby se informace o probíhajícím řízení dostala k co nejvíce osobám, kterých se potenciálně může rozhodnutí týkat, umožňuje VodZ oznamování informace o termínu a předmětu ústního jednání veřejnou vyhláškou u obecních úřadů obcí, v jejichž územních obvodech může rozhodnutí vodoprávního

---

<sup>148</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 195.



úřadu ovlivnit vodní poměry. Uvedené ustanovení však může být zavádějící, protože k oznámení veřejnou vyhláškou by nemělo dojít pouze na úřední desce obecních úřadů obcí, v jejichž územím obvodu může (byť jen potenciálně) dojít k ovlivnění vodních poměrů, ale také na úřední desce samotného vodoprávního úřadu a dále také na úřední desce obecního úřadu (není-li vodoprávním úřadem), v jehož územním obvodu se daný záměr realizuje. V případě, že vodoprávní úřad od ústního jednání upustí, měl by stejným způsobem alespoň oznámit skutečnost, že dané vodoprávní řízení probíhá.<sup>149</sup> Pro vyvěšení na úřední desce se uplatní obecná úprava dle SR, protože VodZ vlastní úpravu této problematiky neobsahuje.

V případě řízení týkajícího se rozhodování o vodních dílech a vodohospodářských úpravách se uplatní StavZ, nestanoví-li VodZ jinak. V případě těchto vodoprávních řízení se proto subsidiárně vůči VodZ uplatní úprava zakotvená v ust. § 112 odst. 2 StavZ upravující podmínky, kdy může vodoprávní úřad od ústního jednání upustit, protože, jak bylo uvedeno výše, VodZ takové podmínky nestanovuje. StavZ uvádí, že stavební úřad může od ústního jednání upustit, pokud mu jsou dobře známy poměry staveniště a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení navrhované stavby a stanovení podmínek k jejímu provádění. Je zřejmé, že od ústního jednání může úřad v těchto případech upustit jen tehdy, pokud bude moci vyhodnotit s ohledem na povahu a složitost stavby, že se jedná o jednoznačný případ.<sup>150</sup>

### 5.3 Koncentrace řízení

Na rozdíl od SR, VodZ v ust. § 115 odst. 8 stanovuje pravidlo koncentrace řízení, a to jak ve vztahu k účastníkům, tak vůči dotčeným orgánům, když stanovuje, že závazná stanoviska a námítky, popřípadě důkazy, mohou být uplatněny nejpozději při ústním jednání, jinak k nim nebude přihlédnuto<sup>151</sup>. Na tuto skutečnost musí vodoprávní úřad účastníky a dotčené orgány výslovně upozornit v písemnosti, kterou nařizuje ústní jednání. Jedná se o zakotvení zvláštního pravidla koncentrace vodoprávního řízení, přičemž se toto pravidlo uplatní nejen vůči účastníkům, ale

---

<sup>149</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 261.

<sup>150</sup> MACHAČKOVÁ, J. a kol. *Stavební zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, 1216 s. s. 846-851.

<sup>151</sup> Výjimku z uvedeného pravidla koncentrace představuje institut navrácení v předešlý stav upravený v ust. § 41 SR, který se uplatní na vodoprávní řízení na základě principu subsidiarity SR.

také vůči dotčeným orgánům.<sup>152</sup> VodZ tak obsahuje zvláštní úpravu vůči ust. § 149 odst. 4 SŘ, dle kterého platí, že: „*Správní orgán příslušný k vydání závazného stanoviska vydá závazné stanovisko bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy byl o vydání závazného stanoviska požádán. K této lhůtě se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ohledání na místě nebo jde-li o zvlášť složitý případ.*“

Obdobné pravidlo koncentrace VodZ předepisuje i pro případ, že vodoprávní úřad od nařízení ústního jednání upustí. V takovém případě vodoprávní orgán určí lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů, a v této lhůtě mohou účastníci řízení uplatnit námitky a důkazy a dotčené orgány svá závazná stanoviska. VodZ stanovuje, že tuto lhůtu vodoprávní úřad neurčuje usnesením. Vodoprávní úřad lhůtu určí v písemnosti, kterou doručí účastníkům a dotčeným orgánům.<sup>153</sup>

Na rozdíl od úpravy obsažené v ust. § 36 odst. 1 SŘ, která byla analyzována v kapitole 3. výše, VodZ zakotvuje zcela bezpochyby tzv. pravou (neomezenou) koncentraci vodoprávního řízení, protože jednoznačně předepisuje, že k později uplatněným námitkám, důkazům a závazným stanoviskům se nepřihlíží.

#### **5.4 Projednání s jinými vodoprávními úřady**

Kromě toho, že příslušný vodoprávní úřad musí veřejnou vyhláškou oznámit informace o ústním jednání na úředních deskách obecních úřadů obcí, v jejichž územních obvodech může rozhodnutí ovlivnit vodní poměry (ust. § 115 odst. 3 VodZ), má i další povinnosti vůči ostatním vodoprávním úřadům. V případě, že rozhodnutí ovlivní vodní poměry nebo jakost vod v obvodu působnosti jiného vodoprávního úřadu, musí vodoprávní úřad projednat věc s vodoprávními úřady, jejichž územních obvodů se předmětné rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu týká. Obdobná povinnost platí, pokud vodoprávní úřad rozhoduje o vodním dílu, které leží zčásti v územním obvodu jiného vodoprávního úřadu. Na rozdíl od ust. § 115 odst. 3 VodZ však v tomto případě musí jít v podstatě o jistotu, že rozhodnutí ovlivní vodní poměry, případně jakost vod.<sup>154</sup>

---

<sup>152</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 266.

<sup>153</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 266.

<sup>154</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 267.

## 5.5 Lhůta pro vydání rozhodnutí

Další zvláštní úpravu oproti SŘ obsahuje VodZ ve vztahu k lhůtám pro vydání rozhodnutí vodoprávního úřadu ve vodoprávním řízení. Konkrétně se jedná o ust. § 115 odst. 11 VodZ, které zní: „*V jednoduchých věcech, zejména lze-li rozhodnout na podkladě dokladů předložených účastníky vodoprávního řízení, rozhodne vodoprávní úřad bezodkladně; ustanovení § 36 a 47 správního řádu se nepoužijí, a jde-li o řízení z moci úřední, rozhodnutí může být prvním úkonem v řízení. V ostatních případech rozhodne nejdéle do 60 dnů od zahájení vodoprávního řízení; ve zvlášť složitých případech nejdéle do 3 měsíců.*“ VodZ stanovuje, že v jednoduchých věcech má vodoprávní úřad povinnost rozhodnout bezodkladně. Uvedená lhůta je shodná s nejkratší lhůtou pro vydání rozhodnutí správního orgánu dle SŘ (ust. § 71 odst. 1). Zatímco SŘ však lhůtu bez zbytečného odkladu stanovuje obecně, VodZ ji předepisuje pouze pro „jednoduché věci“. V případě vodoprávního řízení zahájeného z moci úřední může v takových případech rozhodnutí být prvním úkonem ve věci.<sup>155</sup> Jedná se o projev zásady rychlosti správního řízení (zásady procesní ekonomie), která však má své limity, zejména v podobě zásady materiální pravdy, jak je blíže vysvětleno níže.<sup>156</sup>

VodZ však nevymezuje taxativně, kdy se jedná o jednoduchou věc a pouze demonstrativně (za použití termínu „zejména“) uvádí, že se jedná zejména o situace, kdy může vodoprávní úřad rozhodnout na podkladě dokladů, které účastníci vodoprávního řízení předložili. Je však zřejmé, že zákonodárce tímto neměl na mysli, že by vodoprávní úřad mohl rozhodnout pouze na základě dokladů od účastníků, ale že ve smyslu ust. § 50 SŘ má vodoprávní úřad k dispozici veškeré podklady pro své rozhodnutí a může tedy rozhodnout, přičemž se bude jednat také o podklady získané vlastní činností vodoprávního úřadu. Uvedené je potřeba vykládat, jako vždy, v kontextu základních zásad činnosti správních orgánů, a to zejména zásady materiální pravdy upravené v ust. § 3 SŘ takto: „*Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*“ Vodoprávní úřad, který je uvedenou zásadou vázán, proto může rozhodnout bezodkladně pouze tehdy, pokud skutečně ze všech

---

<sup>155</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 268.

<sup>156</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 193.

podkladů, které pro vydání svého rozhodnutí má k dispozici, může uzavřít, že zjistil stav věci tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti. V opačném případě by rozhodnutí vodoprávního úřadu bylo poměrně snadno napadnutelné v rámci odvolacího řízení či v rámci přezkumu. Vodoprávní úřad by měl vždy brát v potaz také to, zda je možné obdobné rozhodnutí vydat bezodkladně i v obdobných případech. V tomto ohledu je vodoprávní úřad totiž vázán zásadou vyjádřenou v ust. § 2 odst. 4 SŘ, a sice že: „*Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.*“<sup>157</sup>

VodZ dále stanovuje obecnou lhůtu pro vydání rozhodnutí vodoprávního úřadu v případech, kdy se nejedná o jednoduchou věc, a to 60 dnů. Kromě toho ve zvlášť složitých případech dle VodZ platí, že vodoprávní úřad může rozhodnout nejdéle do 3 měsíců.<sup>158</sup> Uvedená lhůta 60 dnů nám dává indikaci, že lhůta „bezodkladně“ je značně kratší než tato lhůta a bude se tedy jednat o lhůtu v řádech dnů.<sup>159</sup>

Nesmíme zapomenout, že ačkoliv VodZ upravuje lhůty pro vydání rozhodnutí odlišně oproti SŘ, neobsahuje VodZ úplnou úpravu těchto lhůt. V otázkách, které VodZ neupravuje, se proto uplatní subsidiárně úprava obsažená ve SŘ. Uplatní se proto například úprava prodloužení lhůt pro vydání rozhodnutí dle ust. § 71 odst. 3 SŘ. To znamená, že pokud jde o lhůtu 60 dnů či 3 měsíců zakotvenou ve VodZ, lze tuto lhůtu prodloužit dle ust. § 71 odst. 3 SŘ, jsou-li splněny tam stanovené podmínky. V takovém případě se nebude jednat o nedodržení lhůty, pokud vodoprávní úřad své rozhodnutí vydá až v takto prodloužené lhůtě. Konkrétně se bude jednat o situace, kdy je potřeba nařídit ústní jednání, je potřeba předvolat či nechat předvést určitou osobu, je potřeba nařídit místní šetření, je potřeba zpracovat znalecký posudek, atd. S ohledem na tyto případy si dle mého názoru lze jen stěží představit, že by bylo možné takto prodloužit lhůtu stanovenou VodZ pro jednoduché věci, tedy lhůtu bezodkladně.

---

<sup>157</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 268-269.

<sup>158</sup> VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část I. užitečnésemináře.cz* [online]. [cit. 12-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%201.pdf?\\_sm\\_au=iVVV85rj6jVqDRMKkM6NKsW8f6TG](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%201.pdf?_sm_au=iVVV85rj6jVqDRMKkM6NKsW8f6TG). s. 22.

<sup>159</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 192.

Domnívám se, že to vyplývá z povahy podmínek (situací) uvedených v ust. § 71 odst. 3 SŘ, neboť je zřejmé, že se nebude jednat o jednoduchou věc, kterou lze rozhodnout bezodkladně na základě podkladů od účastníků řízení. Jsem názoru, že ostatně ani SŘ v ust. § 71 odst. 3 neumožňuje prodloužit takto lhůtu bez zbytečného odkladu stanovenou v ust. § 71 odst. 1 SŘ, což vyplývá nejen z jazykového výkladu ust. § 71 odst. 3 SŘ („pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně“), ale také z teologického výkladu, protože účelem lhůty bez zbytečného odkladu je rozhodnout, lze-li to, rychle, což vylučuje možnost prodloužit tuto lhůtu. Nelze-li v této lhůtě rozhodnout, stanovuje SŘ lhůtu 30 dnů a VodZ 60 dnů (resp. 3 měsíce) a prodloužení se týká dle mého názoru pouze těchto lhůt.

V souvislosti s lhůtami pro vydání rozhodnutí vodoprávního úřadu obsahuje VodZ další speciální pravidlo oproti SŘ, které je zakotveno v ust. § 115 odst. 20, dle kterého po dobu projednávání případu ve zvláštních orgánech zřízených podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, lhůty pro vydání rozhodnutí neběží. Jedná se o situace, kdy zejména případy vztahující se k hraničním vodám je nezbytné projednat dle mezinárodních smluv ve zvláštních orgánech.

## 5.6 Vyloučení ust. § 36 a § 47 SŘ v jednoduchých věcech dle VodZ

VodZ pro rozhodování o jednoduchých věcech stanovuje nejen lhůtu bezodkladně, jak bylo uvedeno výše, ale také, oproti SŘ, příslušné řízení zjednodušuje tím, že vylučuje aplikaci ust. § 36 a § 47 SŘ. Potěšil popisuje ust. § 36 SŘ takto: „Obsahem předmětného ustanovení je zakotvení stěžejních (tj. ne všech) procesních práv účastníka řízení (odstavec 1 až 3), dále (nové) právo na podpůrce (odstavec 4), jakož i některých povinností účastníků řízení (odstavec 5), která jsou konkretizována v navazujících a souvisejících ustanoveních. Jedním z klíčových práv, které v praxi poměrně často způsobuje problémy, je právo dané odstavcem 3, být před vydáním rozhodnutí seznámen s kompletním spisovým materiálem a podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim.“<sup>160</sup> Ust. § 47 SŘ upravuje povinnost správního orgánu uvědomit všechny známé účastníky o zahájení předmětného řízení.

Vyloučením uvedených ustanovení tedy VodZ umožňuje vodoprávnímu úřadu, aby postupoval velice efektivně a rychle, pokud to daná (jednoduchá) věc

---

<sup>160</sup> POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s. s. 205-222.

umožňuje. Touto úpravou VodZ přímo vylučuje tzv. aktivní přístup vodoprávního úřadu ve vztahu k účastníkům řízení, který obecně správní orgán musí naplnit a který spočívá například ve výzvě adresované účastníku řízení, aby se vyjádřil k podkladům rozhodnutí, nebo ve výzvě, aby nahlédl do předmětného spisu. Uvedená úprava tak v jednoduchých věcech v podstatě umožňuje vodoprávnímu úřadu rozhodnout prvním úkonem po podání žádosti, kterou bylo řízení zahájeno.<sup>161</sup> Dle mého názoru však může být poměrně citlivou záležitostí, pokud vodoprávní úřad bude takto postupovat, jelikož se domnívám, že se jedná o podmíněný dovolený zásah do procesních práv účastníků řízení, a právě ona podmíněnost znamená, že vodoprávní úřad musí v odůvodnění unést naplnění zákonné podmínky, že se jedná o jednoduchou věc. Jak bylo vysvětleno výše, VodZ však tento pojem nedefinuje, a proto je dle mého názoru ponechána značná diskrece vodoprávnímu úřadu v tomto směru, která s sebou nese povinnost řádného a přezkoumatelného odůvodnění. Obecným limitem v tomto ohledu bude dle mého názoru zásada, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Vodoprávní úřad by proto neměl v jedné věci takto dovoleně zasáhnout do práv účastníků a v jiné (shodné či podobné) věci naopak postupovat odlišně.

---

<sup>161</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 193.

## 6. Úvahy de lege ferenda

### 6.1 Vodoprávní řízení v kanadské provincii Québec

Právní řád Québecu, který je jednou z provincií Kanady, je zajímavý tím, že propojuje oba hlavní právní systémy – common law a civil law. Je tomu tak proto, že kromě, pro kanadskou jurisdikci typické, common law, je québecké soukromé právo založeno na tradici civil law, což se projevuje v podobě psaného občanského zákoníku, jak je pro právní jurisdikce spadající do systému civil law typické.<sup>162</sup>

Pokud jde o problematiku ochrany životního prostředí, Kanada patří mezi nejvíce environmentální země, které jsou považovány za tzv. země s vysokými příjmy spadající pod Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. V roce 2020 jí bylo konkrétně uděleno 12. místo z celkem 33 takových zemí. Česká republika se v tomto žebříčku pro srovnání umístila na 27. místě.<sup>163</sup> Kanada je rovněž všeobecně známá pro své rozsáhlé přírodní bohatství a pyšní se jedněmi z nejnavštěvovanějších přírodních národních parků na světě. Z těchto důvodů jsem se proto rozhodla v této podkapitole poskytnout stručné shrnutí vybraných institutů právního řádu provincie Québec týkajících se vodoprávního řízení, což bude základem pro srovnání s českými právními normami vodního práva a také pro úvahy *de lege ferenda* obsažené v podkapitole 6.2 níže.

Nejprve bych ráda upozornila na to, že v samotném Québeckém občanském zákoníku („**QOZ**“), který je soukromoprávním předpisem, nalezneme základní ustanovení upravující vodu. Jedná se o ustanovení, která regulují povahu vody jako takové z právního pohledu a zakotvují některé formy nakládání s vodou vlastníkem pozemku, na kterém se nachází.<sup>164</sup> Zejména se jedná o ust. § 913 QOZ, ze kterého vyplývá, že voda je v québeckém právním řádu považována za společnou věc a jako taková slouží k užívání všech. V tomto pojetí proto voda nemůže být předmětem vlastnictvím žádné osoby. Uvedené pravidlo se vztahuje jak na vody povrchové, tak na vody podzemní.<sup>165</sup> Zde spatřuji částečnou shodu v právním pojetí vody s

---

<sup>162</sup> LAIDLER, P. *The Distinctive Character of Quebec Legal System*. In: Place and Memory in Canada: Global Perspectives. 3<sup>rd</sup> Congress of Polish Association for Canadian Studies and 3<sup>rd</sup> International Conference of Central Europe-Sean Canadianists. Poland. s. 277.

<sup>163</sup> CANADA ACTION.CA. *Canada Ranks 12th on OECD Environmental Performance Index 2020*. [online]. [8-3-2022]. Dostupné z: <https://www.canadaaction.ca/canada-oecd-environmental-performance-ranking-2020>.

<sup>164</sup> CUMYN, M. C. *Recent Developments to the Law Applicable to Water in Québec*. In: Vermont Law Review [Vol. 34:859]. s. 861-863. Dostupné z: <https://lawreview.vermontlaw.edu/wp-content/uploads/2012/02/cumyn.pdf>.

<sup>165</sup> CUMYN, M. C. *Recent Developments to the Law Applicable to Water in Québec*. In: Vermont Law Review [Vol. 34:859]. s. 862-863. Dostupné z: <https://lawreview.vermontlaw.edu/wp-content/uploads/2012/02/cumyn.pdf>.

českým právním řádem (viz. podkapitola 4.2 výše), který rovněž vodu vylučuje z předmětu vlastnictví. Na druhou stranu se však pojetí vody v QOZ liší od české právní úpravy dle mého názoru v tom, že QOZ považuje vodu za společnou věc, zatímco v pojetí OZ není dle mého názoru voda volně se vyskytující věcí v právním smyslu pro svou neovladatelnost (tedy do doby, než je odebrána a tím také ovládána).

Hlavním předpisem, který můžeme pro jeho význam označit za ekvivalent VodZ, je v právní úpravě ochrany vod v provincii Québec Environment Quality Act („EQA“), na který navazují prováděcí předpisy. EQA je obecnější předpis než VodZ, protože jeho aplikační rozsah je širší, jak naznačují jeho úvodní ustanovení, když zakotvují, že jeho účelem je: „ochrana životního prostředí a živých druhů, které ho obývají, v rozsahu stanoveném zákonem.“ Lze jej proto dle mého názoru z tohoto pohledu spíše přirovnat k českému zákonu č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, neboť ten sleduje obdobně široký účel, tedy ochranu životního prostředí jako takového, nikoliv jen ochranu vody jako jedné ze složek životního prostředí. Jedná se však pouze o systematický aspekt rozdělení právní úpravy do různých norem dle úvahy zákonodárce. Zatímco český zákonodárce zakotvil předmětné normy vodoprávního řízení do zvláštního zákona věnovaného čistě vodě, tedy VodZ, québecký zákonodárce postupoval cestou obecnější úpravy a v samotném EQA upravil řadu institutů, které dle mého názoru tvoří úpravu vodoprávního řízení, jak bylo charakterizováno v kapitole 4. této diplomové práce a jak bude dále vysvětleno níže. EQA proto představuje z mého pohledu základ právní úpravy vodoprávního řízení v Québecu. Québecký právní řád dále obsahuje i samotný vodní zákon, a to v podobě předpisu s názvem *Act to Affirm the Collective Nature of Water Resources and to Promote Better Governance of Water and Associated Environments*. Uvedený zákon, který mimo jiné ve své preambuli prohlašuje vodu za společné dědictví québeckého národa, však dle mého názoru neobsahuje předmětnou procesní úpravu vodoprávního řízení, která je naopak obsažena v EQA a dalších předpisech.

Právní úprava rozhodování o vodoprávních věcech je v EQA postavena na principu regulace některých činností. Ty jsou regulovány podle míry rizika, které daná činnost představuje. Dle míry rizika je pro danou činnost vyžadováno povolení udělované vládou, povolení udělované ministrem pro udržitelný rozvoj, životní prostředí a parky („**Ministr**“), prohlášení o souladu nebo je daná činnost



vyňata z těchto požadavků.<sup>166</sup> Obecně platí, že všechny činnosti uvedené ve výčtu v ust. § 22 EQA podléhají předchozímu povolení (authorization). Požadavku povolení dle ust. § 22 EQA podléhají různorodé činnosti, které zahrnují, mimo jiné, například odebírání vody, včetně souvisejících prací (pokud se jedná o stanovený rozsah či jsou splněny jiné podmínky), nebo zřizování určených vodárenských zařízení a další činnosti. Toto povolení vydává přímo Ministr, čímž EQA zakotvuje věcnou příslušnost a pravomoc pro vydání předmětného povolení ve vodoprávních věcech. Ministra lze proto ve smyslu VodZ označit za vodoprávní úřad. Uvedené povolení, který Ministr uděluje, považuji za vodoprávní rozhodnutí, tedy správní rozhodnutí (individuální správní akt, kterým se povoluje daná konkrétní činnost v povolení označené konkrétní osobě).

Z procesního hlediska, pokud jde o povolení dle ust. § 22 EQA, žádost podává žadatel u Ministra a musí kopii této žádosti zaslat také obci, v jejímž územním obvodu má k činnosti dojít. Jedná se tedy v podstatě o dotčenou obec a úpravu obdobnou ust. § 115 odst. 4 VodZ s tím, že žadatel sám zasílá obci kopii své žádosti o povolení. EQA však výslovně neoznačuje obec za účastníka řízení, což je ale spíše dáno tím, že s institutem účastenství dle mého názoru explicitně, na rozdíl od VodZ či SŘ, nepracuje. Přesto je význam obce pro dané vodoprávní řízení zřejmý již z toho, že jí je kopie žádosti zasílána. V dalších ustanoveních EQA zakotvuje pravidla týkající se kritérií pro posouzení žádosti Ministrem a stanovuje, co má obsahovat povolení, atd. Ust. § 31.0.3 EQA pak předepisuje, že Ministr může žádost o povolení zamítnout, pokud žadatel neprokáže, že jeho projekt je v souladu s EQA a dalšími předpisy. Je to tedy žadatel, kdo nese toto břemeno. Dále uvedené ustanovení zakotvuje i jiné důvody, pro které může Ministr žádost zamítnout, jako je například nedostatečné zajištění ochrany životního prostředí. V případě, že Ministr dojde k závěru, že je nezbytné žádost o povolení k dané vodoprávní činnosti zamítnout, musí dle uvedeného ustanovení předem upozornit žadatele v souladu se zvláštním předpisem, kterým je *Act respecting administrative justice* („AAJ“). Jedná se o právní předpis, který dle mého názoru obsahuje úpravu, která některými svými aspekty odpovídá SŘ a dále obsahuje ustanovení spadající v českém právním řádu pod zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, a to z toho důvodu, že upravuje

---

<sup>166</sup> BELLEMARE, M.-C., D'ASTOUS, Ch. *Important Modifications to Québec's Environmental Permitting Regime*. In: [www.dwpv.com](http://www.dwpv.com) [online]. [cit. 16-3-2022]. Dostupné z: [https://www.dwpv.com/en/Insights/Publications/2020/Important-Modifications-QC-Environmental-Permitting-Regime?utm\\_source=Mondaq&utm\\_medium=syndication&utm\\_campaign=LinkedIn-integration](https://www.dwpv.com/en/Insights/Publications/2020/Important-Modifications-QC-Environmental-Permitting-Regime?utm_source=Mondaq&utm_medium=syndication&utm_campaign=LinkedIn-integration).

činnost orgánů obdobných českým správním soudům (konkrétně *Conseil de la justice administrative*). Dle ust. § 5 AAJ platí, že správní orgán (zde Ministr) nesmí zamítnout žádost o povolení, aniž by nejprve (a) informoval žadatele o tomto svém úmyslu a důvodech, pro které se chystá žádost zamítnout, (b) informoval žadatele o stížnostech a námitkách, které se ho týkají a (c) poskytl žadateli možnost předložit své připomínky a v případě potřeby také předložit dokumenty k doplnění jeho žádosti. Na tuto úpravu v AAJ odkazuje EQA a doplňuje, že Ministr, v roli správního orgánu, musí v takovém případě žadateli poskytnout lhůtu alespoň 15 dní, aby mohl své připomínky uplatnit.

EQA vychází z toho, že všechny činnosti uvedené v ust. § 22 EQA podléhají výše popsanému předchozímu povolení Ministra, ledaže vlada nařízením, tedy prováděcím předpisem, stanoví jinak. Předmětným nařízením vlády, ve kterém je uvedeno, pro které činnosti postačuje tzv. prohlášení o souladu, respektive pro které platí zcela výjimka z uvedené regulace, je *Regulation respecting the regulatory scheme applying to activities on the basis of their environmental impact („REI“)*. V ust. § 1 REI je mimo jiné vysvětleno, že: „*Režim úpravy* (pozn. pro danou činnost) *je založen na typu dopadu činnosti na životní prostředí nebo na druhu prostředí, ve kterém se činnost provozuje.*“ Pro vyloučení pochybností, jaká hierarchie mezi jednotlivými režimy pro jednotlivé činnosti platí, je v ust. § 7 REI stanoveno, že: „*Činnost uvedená v prvním odstavci § 22 nebo § 30 zákona* (pozn. EQA), *kteřá je způsobilá k prohlášení o souladu nebo vyňata podle tohoto nařízení, nevyžaduje povolení podle § 22 druhý odstavec zákona* (pozn. EQA).“

V dalších ustanoveních REI konkretizuje, jaké informace a dokumenty musí obsahovat žádost o povolení či prohlášení o souladu. REI rovněž upravuje další aspekty této procedury. Poté pro jednotlivé oblasti činností vymezuje, které činnosti jsou zcela vyňaty z požadavků, případně pro ně postačí prohlášení o souladu. Pokud jde například o činnost spočívající v odběru vody, dle ust. § 173 REI nepodléhá povolení takový odběr vody, který je prováděn pomocí příkopu nebo výpusti, pokud není odběr určen ke skladování vody a příkop nebo drenáž umožňuje vypouštění do přijímacího prostředí. Obdobně je z povinnosti získat povolení od Ministra vyňat odběr vody prováděný pomocí trvalého zařízení určeného pro účely civilní bezpečnosti. V případě vodárenských systémů REI stanovuje, že povolení nepodléhá a postačí pro něj pouze prohlášení o souladu, zřízení jakékoli části vodárenské soustavy, s výjimkou částí používaných k úpravě vody určené k lidské spotřebě, pokud jsou splněny tyto podmínky: (a) specifikace díla jsou zpracovány

v souladu se standardní specifikací BNQ 1809-300, nebo alespoň splňují požadavky této specifikace pro dotčené dílo a (b) systém nebo rozšíření je ve vlastnictví obce nebo v procesu jeho získávání obcí, nebo je provozován vládou nebo orgánem státní správy. Výše uvedené jsou jen některé příklady činností vyňatých z povolovacího režimu dle ust. § 22 EQA. REI obsahuje poměrně detailní rozpis všech činností z různých oblastí, pro které platí výše uvedené modifikované režimy.

Procesní normy týkající se prohlášení o souladu, které místo povolení vyžaduje REI pro některé činnosti, pro které by jinak platil výše popsany režim povolení dle ust. § 22 EQA, jsou zakotveny v ust. § 31.0.6 a násl. EQA. V těchto ustanoveních je zakotveno, že osoba, která předmětnou činnost chce provádět, musí alespoň 30 dní předem podat prohlášení o souladu u Ministra a osvědčit, že daná činnost bude v souladu s podmínkami, omezeními a zákazy dle zákona. REI stanovuje požadavky, které musí činnost splňovat. Splnění těchto požadavků musí být osvědčeno. EQA výslovně uvádí, že jedním z požadavků, které může vláda svým nařízením stanovit, je, že prohlášení podepíše profesionál, případně jiná osoba kvalifikovaná v předmětné oblasti, která potvrdí, že daná činnosti splňuje všechny podmínky stanovené nařízením vlády. Případně může být vyžadována také finanční záruka. Dle mého názoru v tomto případě Ministr nevydává správní rozhodnutí, což plyne i z toho, že REI stanovuje, že danou činnost musí ten, kdo prohlášení o souladu podává, zahájit do dvou let od jeho podání, a dále z toho, že stanovuje, že se na tuto činnost nevztahuje povinnost získat povolení od Ministra dle ust. § 22 EQA. Jedná se dle mého názoru v podstatě o jakýsi oznamovací režim s tím, že v případě, kdy nebudou všechny podmínky splněny, tak Ministr či jiná autorita může zasáhnout, protože se o dané činnosti předem dozví. Například z ust. § 31.0.10 EQA totiž vyplývá, že ustanovení upravující prohlášení o souladu neomezují nijak jakékoli pravomoci, které může Ministr vykonávat v případě, že vykonávaná činnost, pro kterou bylo podáno prohlášení o souladu, představuje porušení EQA nebo jiných předpisů. Tímto ustanovením tedy rozumím možnost Ministra pro činnost vyžadovat například v takovém případě povolení či sankcionovat její nesoulad s EQA.

Nejpřísněji jsou posuzovány činnosti určené v dalším vládním nařízení, kterým je *Regulation respecting the environmental impact assessment and review of certain projects* („**RAR**“), přičemž pro tyto činnosti je zapotřebí povolení vydávané vládou. Příslušné procesní normy zakotvuje opět EQA, a to v ust. § 31.1 a násl. Podstatou tohoto zpřísněného povolovacího režimu je, že žadatel podá

žádost o povolení u Ministra a opět její kopii zašle obci, v jejímž územním obvodu má být činnost realizována. Ministr žadateli určí, v jakém rozsahu musí žadatel pro dané povolení vypracovat prohlášení o vyhodnocení dopadů na životní prostředí. Zároveň jsou zahájeny konzultace, v rámci kterých každý může sdělit své připomínky. Pokud je dle Ministra prohlášení o vyhodnocení dopadů na životní prostředí přijatelné, žadatel musí zveřejnit požadované informace a opět každý může požádat o formální konzultace či dokonce mediaci. V případě, že Ministr považuje žádost včetně uvedeného prohlášení za kompletní, postoupí ji vládě, která rozhoduje o udělení povolení k dané činnosti. Povolení lze dle mého názoru opět v terminologii české práva považovat za správní rozhodnutí ve vodoprávní věci. Dle části II, odst. 3 RAR uvedenému režimu podléhají například projekty pro přeměrování nebo odklonění celé řeky nebo jezera, případně jejich části, a to pro jakýkoli účel.

Lze uzavřít, že specifika právní jurisdikce Québecu se projevují i v právní úpravě ochrany vod, kterou můžeme z pohledu českého práva chápat jako úpravu vodoprávního řízení, protože reguluje nakládání s vodami a další činnosti z oblasti vodního práva. Česká právní úprava a québecká právní úprava vodoprávního řízení se liší strukturou příslušných právních norem, když těžiště québecké právní úpravy spočívá v EQA, který je obecným předpisem pro ochranu životního prostředí, zatímco základem české právní úprav je VodZ, jako zvláštní právní předpis na úseku ochrany vod. V obou případech se uplatňují subsidiárně obecné procesní normy, které v případě Québecu spatřuji v podobě AAJ a v případě českého práva se jedná o SŘ. Podobu mezi oběma úpravami můžeme spatřovat v prováděcích předpisech, které v obou právních řádech navazují na hlavní právní předpis a rozvíjejí jeho úpravu. Pokud jde o samotné vodoprávní řízení, EQA zakotvuje značně jednodušší strukturu a příslušnost vodoprávních úřadů, když předmětná povolení vydává přímo Ministr nebo vláda, zatímco vodoprávní úřady dle VodZ jsou širší kategorií, do které spadají různé, byť taxativně vymezené, správní orgány. Povolení Ministra dle ust. § 22 EQA považuji za období správního rozhodnutí vodoprávního úřadu dle VodZ, protože je jím zakládáno právo určité osobě k dané činnosti. To platí i pro povolení vydávané vládou. Další rozdíl mezi oběma úpravami spatřuji v tom, že právní úprava ochrany vod v québecké jurisdikci stanovuje odlišné režimy (povolení, prohlášení o shodě, výjimka) dle dané činnosti a rizika, které představuje, zatímco česká právní úprava sice rozlišuje věci jednoduché a ostatní a v případě jednoduchých věcí umožňuje jisté zjednodušení a

tím také zrychlení vodoprávního řízení, na druhou stranu však vodoprávní úřad i v takovém případě musí vydat správní rozhodnutí, byť ve většině jednoduchých věcí tak činí v podstatě ihned po podání žádosti. Tomuto aspektu se budu blíže věnovat v následující kapitole věnované úvahám *de lege ferenda*.

## **6.2 Potenciální změna režimu jednoduchých věcí dle VodZ**

V rámci úvah *de lege ferenda* jsem se na konci této diplomové práce rozhodla zaměřit na právní úpravu institutu jednoduchých věcí dle VodZ, které byla věnována pozornost výše v rámci kapitoly 5. této diplomové práce.

Jak bylo vysvětleno výše, VodZ zakotvuje určité odklony od běžného režimu vodoprávního řízení v situaci, kdy věc, kterou vodoprávní úřad posuzuje, je jednoduchou věcí. V tomto ohledu odkazuji konkrétně na podkapitoly 5.5 a 5.6 výše a pouze shrnuji, že se jedná zejména o povinnost vodoprávního úřadu rozhodnout o jednoduchých věcech bezodkladně a dále vyloučení aplikace ust. § 36 a § 47 SŘ na dané vodoprávní řízení. VodZ však nedefinuje, co si pod pojmem jednoduchá věc představit. Jak bylo výše rozebráno, jakýmsi vodítkem pro vodoprávní úřad může být, že danou věc lze rozhodnout na základě podkladů předložených účastníky, jakož i těch, které má vodoprávní úřad sám k dispozici.

Dle mého názoru uvedená právní úprava jednoduchých věcí ve VodZ ponechává zbytečný prostor pro diskreci vodoprávního úřadu, což může vyvolávat nejistotu nejen na straně účastníků vodoprávního řízení (například v situaci, kdy vodoprávní úřad postupuje dle ust. § 115 odst. 11 VodZ, zatímco účastníci očekávají, že věc bude řešena ve standardním režimu), ale i na straně samotného vodoprávního úřadu (který musí svůj postup řádně odůvodnit a může se proto dostat do situace, kdy ve zdánlivě obdobné věci nebude postupovat stejně a bude složité vysvětlit účastníkům, proč tomu tak je, a že postupuje v souladu se svou povinností postupovat tak, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly).

Dle mého názoru uvedená úprava jednoduchých věcí ve VodZ stojí na logice, že jednoduché věci lze rozhodnout na základě podkladů od žadatele, a proto je lze rozhodnout v podstatě ihned po podání žádosti. Rozhodnutí vodoprávního úřadu je proto bezprostředně navazujícím úkonem na podání žádosti, a proto lze rozhodnout bezodkladně. V takovém vodoprávním řízení se proto nenařizuje ani ústní jednání. Jakkoliv je tato flexibilita, a z ní vyplývající rychlost, v souladu se zásadou rychlosti správního řízení, je zřejmé, že absence vymezení, co lze za jednoduché věci považovat, není z pohledu aplikace a právní jistoty bezproblémová.

Dle mého názoru by proto, i s ohledem na princip předvídatelnosti postupu správního orgánu a princip právní jistoty, bylo vhodné vymezit pojem jednoduché věci, a to například prováděcím předpisem, jako je tomu v québecké právní úpravě. Jak bylo vysvětleno v podkapitole 6.1 výše, v québecké právní úpravě ochrany vod nařízení REI, které vydala vláda na základě zákonného zmocnění v EQA, určuje činnosti, pro které stačí prohlášení o souladu. V těchto případech proto není nutné žádat o povolení Ministra. Jsou to přitom činnosti, u kterých je riziko dopadu na vodu značně nižší či zanedbatelné. To je zřejmě znakem i jednoduchých věcí dle VodZ. Jsem proto názoru, že obdobným způsobem by mohly být vymezeny jednoduché věci ve smyslu VodZ. Kritéria pro určení, co je jednoduchou věcí, by měla být stanovena na základě diskuze s příslušnými odborníky na ochranu vod a životního prostředí jako takového, aby bylo skutečně zohledněno riziko spojené s danou činností a za jednoduché věci byly označeny skutečně pouze ty činnosti, které splní kritérium zanedbatelného rizika. Základem by tedy mělo být, že jednoduchá věc musí být skutečně tzv. bezproblémová.

Dále se domnívám, že další vhodnou změnou současné úpravy VodZ by mohlo být také zvážení změny režimu pro jednoduché věci, a to tak, že je možné se inspirovat režimem prohlášení o souladu, jak je upraveno v québeckém EQA. Jsem tohoto názoru zejména proto, že pokud vodoprávní úřad vydává správní rozhodnutí o jednoduché věci bezodkladně, a to v podstatě úkonem navazujícím bezprostředně na podání žádosti, mohlo by být za určitých podmínek možné zakotvit ve VodZ takový režim, že pro jednoznačně určené činnosti postačí oznámení vodoprávnímu úřadu, které by muselo být podloženo například vyjádřením odborníka stejně jako v Québecu, že daná činnost je v souladu se všemi právními i technickými normami, což zajistí její nezávadnost pro vodu a životní prostředí celkově. Takový odborník by měl po prokázání kvalifikace získat speciální licenci pro poskytnutí tohoto vyjádření pro účely vodoprávních věcí, aby bylo zajištěno, že ochrana vod bude zachována. V tomto případě by tedy nedocházelo k vydávání vodoprávního rozhodnutí, protože vodoprávní úřad by v případě, že oznámení splní všechny podmínky, vzal pouze činnost na vědomí. Zdůrazňuji však, že bych zároveň ponechala vodoprávnímu úřadu možnost v reakci na oznámení ve stanovené lhůtě přenést danou věc do běžného vodoprávního řízení, aby byla zajištěna stoprocentní ochrana vody, bude-li to případ dle vodoprávního úřadu vyžadovat. To by mělo postačit pro zohlednění specifik daného případu, protože každý případ se může do určité míry lišit. Tím by bylo zajištěno, že navržené zjednodušení postupu nebude

na úkor ochrany vod, což by bylo nepřijatelné, protože účelem a cílem VodZ a vodního práva jako takového je právě ochrana vod.

## Závěr

V této diplomové práci bylo vysvětleno, že právní úprava vodoprávního řízení spadá pod vodní právo, které reguluje právní vztahy týkající se vody.<sup>167</sup> Můžeme jej řadit do zvláštní části správního práva a do práva životního prostředí.<sup>168</sup> Do problematiky vodního práva spadá také právní úprava vodoprávního řízení, které můžeme charakterizovat jako správní řízení týkající se věcí upravených VodZ.<sup>169</sup> Materiálně se jedná o správní řízení, jehož primárním cílem je vydání správního rozhodnutí.

V rámci vodoprávního řízení může dojít k aplikaci různých právních předpisů. Jejich vzájemný vztah a správná aplikace je zásadní pro zákonný postup vodoprávního úřadu, což je správní orgán, který rozhoduje o věcech dle VodZ. Vodoprávní úřad vždy primárně postupuje ve vodoprávním řízení dle VodZ, protože se jedná o *lex specialis*. VodZ však neupravuje všechny instituty vodoprávního řízení, a proto se subsidiárně uplatní obecná úprava správního řízení zakotvená ve SŘ, a to v rozsahu, v jakém VodZ neobsahuje speciální úpravu. Kromě toho se v případě rozhodování, které se týká vodních děl či vodohospodářských úprav, uplatní vůči VodZ v první řadě subsidiárně StavZ, až poté SŘ. Pokud jde o přestupky, zde se jako první subsidiárně uplatní ZoP a jako druhý v pořadí SŘ.

Pokud jde o odlišnosti vodoprávního řízení oproti obecné úpravě správního řízení dle SŘ, identifikovala jsem celkově šest hlavních odlišností. První odlišnost se týká úpravy účastenství ve vodoprávním řízení. VodZ pro některé typy vodoprávního řízení (tj. řízení o povolení k odběru podzemních vod a řízení o určení nebo zrušení správcem vodního toku) taxativně stanovuje účastníky. Dále VodZ stanovuje, že účastníkem vodoprávního řízení je obecně obec, pokud v jejím územním obvodu může dojít rozhodnutím vodoprávního úřadu k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí. Dalším účastníkem dle VodZ je správce vodního toku, pokud se vodoprávní řízení vodního toku dotýká. Konečně za účastníka VodZ označuje, s výjimkou stavebních řízení vedených podle ust. § 15 VodZ a řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle ust. § 3 písm. g) zákona

---

<sup>167</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní právo [přednáška]*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Letní semestr 2021.

<sup>168</sup> STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272. s. 21.

<sup>169</sup> HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Soudy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576. s. 253.



č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), občanské sdružení (spolek), jehož cílem je podle jeho stanov ochrana životního prostředí, pokud o účastenství ve stanovené lhůtě požádá. V rámci úpravy účastenství v případě rozhodování o vodních dílech či vodohospodářských úpravách se subsidiárně uplatní úprava účastníků dle StavZ.

Druhá odlišnost vodoprávního řízení spočívá v povinnosti nařídit ústní jednání s tím, že je vodoprávnímu úřadu ponechána možnost od jeho nařízení upustit. Souvisejícím specifikem dle VodZ je, že vodoprávní úřad musí písemnost obsahující termín a předmět ústního jednání doručit účastníkům a navíc i dotčeným orgánům alespoň 10 dnů před nařízeným ústním jednáním. Zároveň v případě, že rozhodnutí vodoprávního úřadu může ovlivnit vodní poměry v územních obvodech několika obcí, je vodoprávní úřad povinen oznámit termín a předmět ústního jednání veřejnou vyhláškou i u těchto obecních úřadů.

Třetí odlišnost spatřuji v principu koncentrace vodoprávního řízení, která stojí oproti zásadě jednotnosti správního řízení upraveného ve SŘ. Zásada koncentrace se uplatní ve vodoprávním řízení navíc nejen vůči účastníkům, ale také dotčeným orgánům. Konkrétně toto pravidlo spočívá v tom, že účastníci mohou uplatnit své námitky, případně důkazy, a dotčené orgány svá závazná stanoviska, nejpozději při ústním jednání, a není-li nařízeno, tak ve lhůtě stanovené vodoprávním úřadem, jinak k nim nebude přihlíženo.

Čtvrtou odlišností, kterou jsem identifikovala, je, že pokud rozhodnutí ovlivní vodní poměry nebo jakost vod v obvodu působnosti jiného vodoprávního úřadu, musí vodoprávní úřad projednat věc s vodoprávními úřady, jejichž územních obvodech se předmětné rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu týká. Pokud vodoprávní úřad rozhoduje o vodním dílu, které leží zčásti v územním obvodu jiného vodoprávního úřadu, má obdobnou povinnost.

Páté specifikum vodoprávního řízení spočívá ve zvláštních lhůtách pro vydání rozhodnutí vodoprávním úřadem ve vodoprávním řízení. Platí, že v jednoduchých věcech, zejména lze-li rozhodnout na podkladě dokladů předložených účastníky vodoprávního řízení, má vodoprávní úřad povinnost rozhodnout bezodkladně. Jinak musí vodoprávní úřad rozhodnout do 60 dnů od zahájení řízení a ve zvlášť složitých věcech nejdéle do 3 měsíců.

Poslední odlišností vodoprávního řízení, kterou jsem analyzovala, je vyloučení ust. § 36 a § 47 SŘ v jednoduchých věcech, v důsledku čehož dochází k

tomu, že se neuplatní některá procesní práva a povinnosti účastníků a vodoprávní úřad není povinen uvědomit všechny známé účastníky o zahájení předmětného řízení.

V poslední kapitole této diplomové práce jsem se stručně zabývala právní úpravou ochrany vod v kanadské provincii Québec a porovnávala jsem ji s českou právní úpravou. Dospěla jsem k závěru, že stejně jako česká právní úprava tato úprava vylučuje vodu z předmětu vlastnictví. Québecká právní úprava považuje vodu za věc společnou (sloužící všem), zatímco česká právní úprava přirozeně se vyskytující vodu nepovažuje za věc v právním smyslu, a to pro její neovladatelnost. Hlavním předpisem, který obsahuje procesní normy obdobné normám upravujícím vodoprávní řízení v České republice, je EQA, který pro některé vymezené činnosti vyžaduje předchozí povolení udělované Ministrem. Jedná se o období správního rozhodnutí. Zároveň však na základě zmocnění v EQA vláda nařízením REI určila některé činnosti, které při splnění daných podmínek nepodléhají povolovacímu režimu a spadají pod režim prohlášení o souladu, případně jsou zcela vyňaty (tj. platí pro ně výjimka). Dále québecká vláda v nařízení RAR označila činnosti, které podléhají vyhodnocení dopadů na životní prostředí a povolení vlády, přičemž v tomto zpřísněném režimu můžeme povolení vlády opět chápat jako správní rozhodnutí. Z toho vyplývá, že EQA oproti VodZ zakotvuje značně jednodušší strukturu a příslušnost vodoprávních úřadů, když předmětná povolení vydává přímo Ministr nebo vláda.

Na uvedené srovnání tato diplomová práce navazuje v samotném závěru úvahami *de lege ferenda* ve vztahu k VodZ. Tyto úvahy navrhuje vymezit jednoduché věci (ve smyslu VodZ) po vzoru québecké právní úpravy. Québecká právní úprava určuje formou vládního nařízení, které činnosti představují nižší či zanedbatelné riziko pro vodu či životní prostředí jako takové, a proto nepodléhají povolení a k jejich provádění postačuje prohlášení o souladu. Dále je navrhováno zavést pro jednoduché věci režim, který by, stejně jako prohlášení o souladu dle québecké právní úpravy, spočíval v tom, že by se daná činnost pouze oznamovala vodoprávnímu úřadu společně s předložením prohlášení kvalifikovaného odborníka, že je tato činnost v souladu se všemi požadavky na ochranu vod. Zároveň by však byla zachována možnost vodoprávního úřadu danou věc posoudit v běžném vodoprávním řízení v případě, že by navrhovaný režim nebyl pro ochranu vod v konkrétním případě dostatečný.

## Použité prameny

### Literatura

CANE, P. *Administrative law*. 5th ed. New York: Oxford University Press, 2011. ISBN 9780199692323.

CUMYN, M. C. *Recent Developments to the Law Applicable to Water in Québec*. In: Vermont Law Review [Vol. 34:859]. s. 861-863. Dostupné z: <https://lawreview.vermontlaw.edu/wp-content/uploads/2012/02/cumyn.pdf>.

DAMOHORSKÝ, M. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074003387.

FIALA, Z., FRUMAROVÁ, K., HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., SCHEU, L., SOVOVÁ, O., ŠKUREK, M., VETEŠNÍK, P. *Správní řád: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 13-2-2022]. ASPI\_ID KO500\_p12004CZ. Dostupné z: [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X. § 27.

GERLOCH, A. *Veřejný zájem*. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právnický slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.

IWA PUBLISHING (editováno Wallace, J. a Wouters, P.). *Hydrology and Water law – Bridging the Gap*. Water Law and Policy Series. 2006.

HAVLAN, P., PRŮCHA, P., Kliková, A. *Správní řád 2016. Správní řízení v režimu zvláštních zákonů. Vodoprávní řízení. Obecně o vodoprávním řízení – Subsidiarita správního řádu*. Meritum ASPI. Identifikační číslo ASPI: MER134199CZ.

HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 599.

HOLUBOVÁ, J. *Vodoprávní řízení*. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, Právnická fakulta. 2007/2008.

HORÁČEK, Z. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k ...* Praha: Sondy, 2011-. Paragrafy do kapsy. ISBN 9788086846576.

HORÁČEK, Z. *Veřejný zájem v právu životního prostředí*. Doktorská dizertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta. 2011.

HORÁKOVÁ, M., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní řízení v zemích EU: Rakousko, Polsko, Slovensko a Maďarsko*. Praha: Linde Praha, 2011. ISBN 978-80-7201-845-1.

HRABÁK, J., NAHODIL, T. *Správní řád: Výkladové poznámky*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 12-2-2022]. ASPI\_ID KO500\_2004CZ. Dostupné z: [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X. § 2.

JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D.: *Správní řád. Komentář*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1047.

JOHNSON, J. W. *United States Water Law: An Introduction*. CRC Press. 2009.

KNAPP, V. *Teorie práva*. Vyd. 1., 3. dot. Praha: C.H. Beck, 1995. Beckovy právnické učebnice. ISBN 8071790281.

*Knihy ekologie*. Přeložil Petr ROTH. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 9788024270111.

KOCOUREK, T. *Omezení vlastnického práva z důvodu ochrany životního prostředí*. In: *Právní rozhledy* 6/2010, s. 195.

KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074008207.

KOPECKÝ, M. *Uplatňování zásad jednotnosti a koncentrace ve správním řízení*. Praha. In: *Právní rozhledy* 13/2007, s. 46.

KRECHT, J. *Vody a jejich právní povaha*. In: *Právní rozhledy* 23-24/2014. s. 843.

KRECHT, J. *Povrchové a podzemní vody a jejich právní status (poznámky k připravě nového vodního zákona)*. Praha. In: *Právní rozhledy* 12/1994. s. 425.

LAIDLER, P. *The Distinctive Character of Quebec Legal System*. In: *Place and Memory in Canada: Global Perspectives*. 3<sup>rd</sup> Congress of Polish Association for Canadian Studies and 3<sup>rd</sup> International Conference of Central European-Sean Canadianists. Poland. s. 277.

MACHAČKOVÁ, J. a kol. *Stavební zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, 1216 s.

MATES, P., KOPECKÝ, M. *Řádné opravné prostředky ve správním řízení: (podle správního řádu a stavebního zákona)*. Praha: Leges, 2015. Teoretik. ISBN 978-80-7502-100-7.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Výklad č. 51 k vodnímu zákonu a souvisejícím právním předpisům. Věc: Souběh žádostí více žadatelů o povolení k nakládání s povrchovými vodami*. ASPI. ZE, rok: 2005.

OCHRANA, F. *Veřejný sektor a efektivní rozhodování*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-018-x.

POMAHAČ, R. *Evropské správní právo v reflexi konventu*. In: *Evropské právo* 7/2003, s. 22.

POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D.: *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s.

- POTĚŠIL, L. *Napadnutelná vadná správní rozhodnutí*. In: Právní rádce 12/2006, s. 49.
- PRŮCHA, P., ONDRUŠ, R., KADEČKA, S. *Kapitoly ze správního práva*. In: ASPI, rok: 2003.
- PRŮCHA, P. *Správní řád: s poznámkami a judikaturou : podle stavu k 1.7.2019*. 4. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Glosátor. ISBN 978-80-7502-355-1.
- PRŮCHA, P. *Správní řád: Komentář*. [Systém ASPI]. Nakladatelství Leges [cit. 14-2-2022]. ASPI\_ID KO50012004CZ. Dostupné z: [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X.
- STAŠA, J. *Vodoprávní úřady*. In: HENDRYCH, Dušan a kol. Právní slovník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.
- STAŠA, J. *Koncentrace ve správním řízení*. In: HENDRYCH, Dušan a kol. Právní slovník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.
- STRNAD, Z. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 9788075140272.
- TOŠNER, O. *Veřejný zájem a jeho normování zákonem*. Právník, 2009, č. 3
- TUHÁČEK, M., JELÍNKOVÁ, J. *Právo životního prostředí: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2015. Právo pro každého (Grada). ISBN 9788024754642.
- TUREČEK, K. *Zákon o vodách č. 254/2001 Sb. s komentářem*. Praha: Sondy, 2002. ISBN 8090276687.
- VEDRAL, J. *K obecnému vymezení okruhu účastníků správního řízení podle správního řádu*. ASPI - Původní nebo upravené texty pro ASPI. ASPI, rok: 2011.
- VEDRAL, J. *Správní řád: komentář. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: BOVA POLYGON, 2012. ISBN 978-80-7273-166-4.
- VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV – OMBUDSMAN. *Sborník stanovisek č. 13 - Ochrana vod*. ASPI. Sbor. VOP, rok: 2015.
- VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV – OMBUDSMAN. *Edice dobré správní praxe - Doporučení pro obce a města: Práva občanů obce (obecná část)*. ASPI. VOP, rok: 2011.
- ZOULÍK, F. *O podstatě a postavení procesního práva*. In: Právní rozhledy 12/2009, s. 419.

### **Přednášky**

- HORÁČEK, Z. *Vodní právo [přednáška]*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Letní semestr 2021.

### **Internetové zdroje:**

BELLEMARE, M-C. D'ASTOUS, Ch. *Important Modifications to Québec's Environmental Permitting Regime*. In: [www.dwpv.com](http://www.dwpv.com) [online]. [cit. 16-3-2022]. Dostupné z: [https://www.dwpv.com/en/Insights/Publications/2020/Important-Modifications-QC-Environmental-Permitting-Regime?utm\\_source=Mondaq&utm\\_medium=syndication&utm\\_campaign=Linkedin-integration](https://www.dwpv.com/en/Insights/Publications/2020/Important-Modifications-QC-Environmental-Permitting-Regime?utm_source=Mondaq&utm_medium=syndication&utm_campaign=Linkedin-integration).

CANADA ACTION.CA. *Canada Ranks 12th on OECD Environmental Performance Index 2020*. [online]. [cit. 8-3-2022]. Dostupné z: <https://www.canadaaction.ca/canada-oecd-environmental-performance-ranking-2020>.

TOUŠEK, Laco. *Desk research*. In: [Antropologie.org](http://www.antropologie.org) [online]. [cit. 3-2-2022]. Dostupné z: <http://www.antropologie.org/cs/metodologie/desk-research>.

VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část I.* In: [užitečnésemináře.cz](http://uzitecneseminare.cz) [online]. [cit. 12-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%201.pdf?sm\\_au=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/uvod%201.pdf?sm_au=iVVV85rj6jjVqDRMKkM6NKsW8f6TG).

VYTEJČKOVÁ, V., HORÁČEK, Z.: *Úvod do vodního práva, Část II.* [užitečnésemináře.cz](http://uzitecneseminare.cz) [online]. [cit. 12-2-2022]. Dostupné z: [http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/Aktualizovana%20ff%20II\\_20\\_10\\_2015.pdf](http://www.uzitecneseminare.cz/userfiles/file/Aktualizovana%20ff%20II_20_10_2015.pdf).

### **Judikatura**

Nález Ústavního soudu I.ÚS 600/99 ze dne 30. 10. 2001

Usnesení Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 15/2007-75 ze dne 14. 4. 2009

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Ans 11/2011 – 95 ze dne 25. listopadu 2011

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Ao 7/2010-92 ze dne 8. 2. 2011

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 24/2010 – 97 ze dne 17. 2. 2011

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 49/2011 - 81 – 97 ze dne 22. 7. 2013

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Ads 114/2009-49 ze dne 28. 8. 2009

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 8/2008 ze dne 19. 5. 2008

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 89/2009 – 73 ze dne 26. 11. 2009

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4 As 117/2017-46 ze dne 31. 8. 2017

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Ads 462/2018-35 ze dne 18. 4. 2019

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 944/20 ze dne 11. 2. 1920  
Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 727/2014 ze dne 24. 6. 2015  
Rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 62 Ca 56/2008-112 ze dne 23. 10. 2009  
Rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 29 A 59/2014 – 56 ze dne 5. 4. 2016  
Rozsudek Krajského soudu v Praze č.j. 46 A 29/2014 - 57 ze dne 19. 5. 2016  
Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 59 A 14/2019 – 53 ze dne 29. 5. 2020  
Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 51 A 43/2016 – 67 ze dne 29. 6. 2017  
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 15 Ca 258/2008 ze dne 25. 6. 2009  
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 15 A 18/2010-88 ze dne 29. 3. 2012

### **Právní předpisy**

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)  
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)  
Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád  
Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník  
Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí  
Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich  
Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)  
Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů  
Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)  
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)  
Zákon č. 114/1992 Sb., zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny  
Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích  
Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob  
Zákon č. 2/1969 Sb., zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky  
Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)

Zákon č. 150/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení ministra vnitra a spravedlnosti č. 52/1855 ř. z., jímž se vydává úřední instrukce pro čistě politické a smíšené okresní a stoliční úřady

Listina základních práv a svobod

Ústava České republiky

Evropská vodní charta vyhlášená 6. května 1968 ve Štrasburku

CCQ-1991 - Civil Code of Québec

q-2 - Environment Quality Act

C-6.2 - Act to Affirm the Collective Nature of Water Resources and to Promote Better Governance of Water and Associated Environments

Q-2, r. 17.1 - Regulation respecting the regulatory scheme applying to activities on the basis of their environmental impact

J-3 - Act respecting administrative justice

Q-2, r. 23.1 - Regulation respecting the environmental impact assessment and review of certain projects



## Cizojazyčné resumé

This thesis deals with the differences in water law proceedings compared to the general administrative proceedings. Water law proceedings are a part of water law. Water law is a set of legal rules regulating water and legal relations related to water. Thus, we can define water law proceedings as legal proceedings conducted by the water law authorities on matters regulated by Act No. 254/2001 Coll., Water Act („**Water Act**“).

The general administrative proceedings are governed by Act No. 500/2004 Coll., Administrative Procedure Code („**APC**“). The water law proceedings are administrative proceedings, therefore the general characteristics of general administrative proceedings apply also to the water law proceedings. However, on the other hand, we can identify certain differences in the water law proceedings compared to the general administrative proceedings regulated by APC. In addition to the above-mentioned acts, Act No. 183/2006 Coll., Building Act, also applies to certain types of water law proceedings. Therefore, the relationship between the individual legal regulations applicable to water law proceedings is essential for the correct procedure of the water law authority in the water law proceedings.

Firstly, this thesis explains the application of various relevant regulations in the case of water law proceedings. In particular, this thesis provides an explanation of application of these regulations to individual types of water law proceedings. Secondly, this thesis identifies and analyzes the main differences between the water law proceedings and the general administrative proceedings. For this purpose, this thesis provides an analysis of the key rules applicable to administrative proceedings under APC. Subsequently, it identifies and analyzes the key differences in the water law proceedings compared to the general administrative proceedings.

In the last chapter, this thesis provides a brief summary of the key water law rules applicable in the Canadian province of Quebec and compares them with the respective legal rules applicable in the Czech Republic. Subsequently, based on this summary, this thesis provides *de lege ferenda* considerations with respect to the Water Act. These *de lege ferenda* considerations are inspired by the legislation applicable in the province of Quebec and suggest potential changes to the Water Act.